ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Δ.Α.
Αριθμός Άδειας
01-4943

PRESS POST
X+5
PRESS POST

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

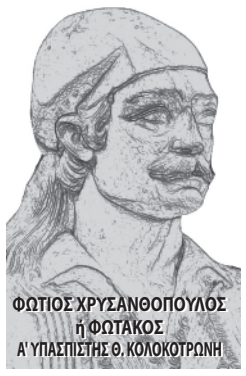

Μαγούλιανα

www.magouliana.gr
www.fb.com/magouliana
www.twitter.com/magouliana

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ • ΤΕΥΧΟΣ 98 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Στις 14 Αυγούστου ψηφίζουμε για νέο Δ.Σ

Το Σάββατο 14 Αυγούστου 2021, το διοικητικό συμβούλιο του Πανελληνίου Συλλόγου Μαγουλιανιτών καλεί τα μέλη του σε ετήσια σε εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση με θέματα:

1) Διοικητικός και οικονομικός Απολογισμός

2) Εκλογή των διοικητικών οργάνων και επιτροπών του Συλλόγου.

Η εκδήλωση θα διεξαχθεί στα Μαγούλιανα στον προαύλιο χώρο του Δημοτικού Σχολείου στις 11π.μ Η ψηφοφορία θα διαρκέσει έως τις 2 το μεσημέρι.

Καλούνται όλοι και όλες που επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα για το Δ.Σ, να το πράξουν έως και την Πέμπτη 12 Αυγούστου. Τα τηλέφωνα των μελών του σημερινού Διοικητικού Συμβουλίου βρίσκονται στην ταυτότητα της εφημερίδας και είναι στην διάθεση όλων των συγχωριανών που θέλουν να θέσουν υποψηφιότητα, να ζητήσουν διευκρινίσεις και για κάθε άλλου είδους διευκόλυνση στην διαδικασία συμμετοχής.

Αφιέρωμα στα 200 χρόνια από το 1821
Η Ελλάδα ευγνωμονούσα, της **Χριστίνας Π. Λαμπούση** ➥ ΣΕΛ.4
Η θυσία των Μαγουλιανιτών στα Τρίκορφα ➥ ΣΕΛ.5
Η δική μου ιστορία για τα 200 χρόνια, της **Γωγώς Φούκα** ➥ ΣΕΛ.5
Μνήμες του 1821, του **Θεόδωρου Κόλλια** ➥ ΣΕΛ.5
Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης στεφάνωσε τον Φωτάκο.➥ ΣΕΛ. 6

Τηλεδιασκέψεις στα χωριά
Τα νέα ήθη λόγω της καραντίνας καταγράφει η **Αγγελική Κοσιάβελου**➥ ΣΕΛ. 7

Αφιέρωμα στη μητέρα
Της **Νότας Κόλλια** ➥ ΣΕΛ. 7

Ο δικός μας Στάθης
Εις μνήμη του Στάθη Κόλλια. Του **Πέτρου Αλεξόπουλου** ➥ΣΕΛ.8

Η Άλωση του Μοριά

200 χρόνια μετά την Ελληνική Επανάσταση, η οποία ξεκίνησε από τα βουνά της Πελοποννήσου, η τοπική κοινωνία ετοιμάζεται για μια ακόμη μάχη στα ίδια ακριβώς μέρη.

Ιδιαίτερα έντονες συνεχίζουν να οι αντιδράσεις σε τοπικό επίπεδο όσον αφορά την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στο Μαίναλο αλλά και στα υπόλοιπα βουνά της Πελοποννήσου, άναρχα πριν μάλιστα μελετηθεί και παρουσιαστεί το ειδικό χωροταξικό για τις Ανανεώσιμές Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) το οποίο πάει για το 2022 σύμφωνα με κυβερνητικές δηλώσεις.

Το ψευτοδίλημμα πράσινη ανάπτυξη ή λιγνίτης μοιάζει πια αίολο μπροστά στο

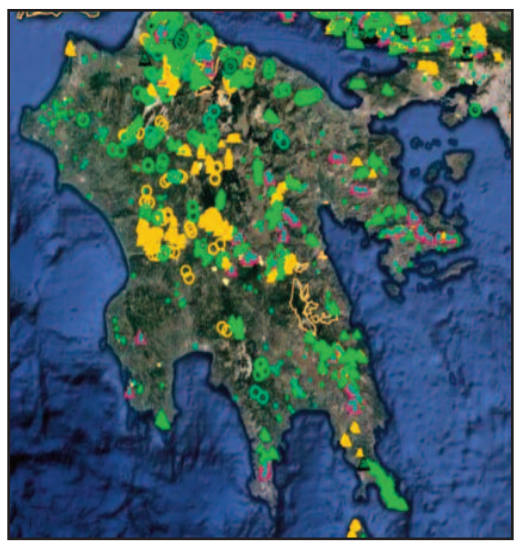

τσουνάμι αντιδράσεων τόσο από τοπικούς φορείς, δήμους και περιφέρειες, όσο και πολλά μέλη της επιστημονικής κοινότητας.

Άλλος λόγος δεν είναι από τον ορυμαγδό αιτήσεων για άδειες παραγωγής σε κάθε διαθέσιμη κορυφή. Ναι, καλά διαβάσατε «διαθέσιμη». Καθώς κάπως έτσι γίνονται και οι επιλογές αιτήσεων προς την αρμόδια Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) από τις εταιρείες μεσαζόντων όπως θα διαβάσετε και παρακάτω.

Τι και αν πρόκειται για αναδασωτέες εκτάσεις, τι και αν η περιοχή βρίσκεται σε δίκτυο Natura 2000, τι και αν υπάρχει καταφύγιο άγριας ζωής, τι και αν υπάρχει αρχαιολογικός χώρος και άλλα δέκα από τα πολλά τι αλλά και γιατί, θα διαβάσουμε στην συνέχεια στην σελίδα 3.

Καλοκαιρινές Εκδηλώσεις

Για δεύτερη συνεχή χρονιά οι καλοκαιρινές δράσεις του συλλόγου θα είναι περιορισμένες καθώς η κατάσταση της πανδημίας κρίνεται αβέβαιη, ειδικά την περίοδο του Αυγούστου και έπειτα, χωρίς να υπάρχει επαρκής γνώση για τα μέτρα που θα ισχύουν στο μέλλον.

Έτσι ο προγραμματισμός κρίνεται ιδιαίτερα δύσκολος· θα πραγματοποιηθούν κάποιοι περίπατοι και άλλες μικρές δράσεις που θα ανακοινωθούν το επόμενο χρονικό διάστημα μέσω της σελίδας του συλλόγου στο facabook.

➢ Την **Παρασκευή 13 Αυγούστου** στις 11 το πρωί θα πραγματοποιηθεί έκθεση με επιμέλεια της **Νίκης Γόντικα**, στο Σχολείο, με θέμα **«Ντορβάδες, δισάκια και σακιά»**. Η έκθεση θα είναι ανοιχτή και την επόμενη ημέρα.

➢ Το **Σάββατο 14 Αυγούστου** στις 11 το πρωί στο Σχολείο θα γίνει Γ.Σ και εκλογές για την ανάδειξη νέου Δ.Σ του συλλόγου.

➢ Το **απόγευμα του Σάββατου 14 Αυγούστου** θα τελεστεί πανηγυρικός εσπερινός και την **Κυριακή 15/8** ανήμερα της Παναγίας, η Θεία Λειτουργία.

➢ Την **Δευτέρα 16 Αυγούστου** το πρωί θα πραγματοποιηθεί ο καθιερωμένος περίπατος στον Αη Λιά.

Ηλίας Λαμπούσης, Αλέξης Α. Ζούβελος, Μαρίνος Μπουρνάς σε εθελοντική δενδροφύτευση του συλλόγου.

Οικονομική ενίσχυση – συνδρομές για τον σύλλογο και την εφημερίδα!

Στο ταμείο κάθε τράπεζας σ' όλο τον κόσμο, από το σπίτι σας ή το γραφείο, μπορείτε να καταθέσετε την ενίσχυσή σας απλά, γρήγορα, αξιόπιστα.
Στην τραπεζική συναλλαγή προσθέσετε το ονοματεπώνυμό σας. ΔΙΚΤΥΟ ΝΕΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ – EUROBANK
Κωδικός IBAN: **GR6102606300000020200838001** ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ

Εκλογές για το Δ.Σ

Για πρώτη φορά οι εκλογές για την ανάδειξη του Δ.Σ θα πραγματοποιηθούν μόνο στα Μαγούλιανα. Ο κύριος λόγος που οδήγησε το Δ.Σ στην απόφαση αυτή είναι η αβεβαιότητα για το πώς θα εξελιχτεί η πανδημία τον προσεχή χειμώνα. Δεδομένου ότι η εκδήλωση στην Αθήνα είναι εξαιρετικά δύσκολο να γίνει σε ανοιχτό χώρο, η απόφαση για κάλπη στα Μαγούλιανα ήταν μονόδρομος. Για την διευκόλυνση της ψηφοφορίας όσων το δυνατόν περισσότερων, η ελάχιστη συνδρομή για να είναι οικονομικά τακτοποιημένα μέλη εκείνη την ημέρα τα μέλη ορίστηκε στα 5 ευρώ. Εκείνο που μετράει πάνω από όλα είναι η συμμετοχή, ειδικά στην εκλογική διαδικασία. Επίσης παρακαλούνται όσοι το επιθυμούν να προσφέρουν στα εκλεγμένα όργανα του συλλόγου, να δηλώσουν υποψηφιότητα. Είναι το ελάχιστο που μπορεί να κάνει ο καθένας μας ξεχωριστά για το χωριό μας.

Καπέλα -Μπλούζες

Εκτός από τις μπλούζες που τυπώθηκαν πέρυσι, ο σύλλογος προχώρησε και στην δημιουργία καπέλων για την φετινή χρονιά.Το σήμα κατατεθέν-τί άλλο!- το πλατανόφυλλο με το υψόμετρό μας. Η διάθεσή τους θα κοστίζει 5 ευρώ.
Επίσης υπάρχουν διαθέσιμα ακόμα κάποια μπλουζάκια ιδίως σε παιδικά νούμερα που πέρυσι δεν υπήρχαν.

Γέμισε το Κοιμητήριο, αναζητούνται λύσεις

Σε οριακό σημείο έχει φτάσει η χωρητικότητα του νέου κοιμητηρίου καθώς μόλις τέσσερις τάφοι μένουν ελεύθεροι. Ο δήμος Γορτυνίας φαίνεται αποφασισμένος να προχωρήσει εντός του έτους σε νέο κανονισμό περί καθορισμού τελών ταφής καθώς ο προηγούμενος δεν εφαρμόστηκε ουσιαστικά ποτέ. Μέχρι τότε όμως θα πρέπει να υπάρξει κάποια ενδιάμεση λύση. Χώρος για την επέκταση του κοιμητηρίου υπάρχει αλλά πρέπει να γίνουν αρκετές εργασίες καθότι το μέρος είναι γεμάτο μεγάλες πέτρες. Επίσης πρέπει να γίνει και χωροθέτηση των νέων τάφων με οπλισμένο σκυρόδεμα.
Μία άλλη λύση είναι να ξεκινήσουν εκταφές μεταφέροντας βέβαια το πρόβλημα στο ήδη γεμάτο οστεοφυλάκιο. Στην Γ.Σ του συλλόγου θα συζητηθεί το θέμα παρουσία των καθ' ύλην αρμοδίων, Εκκλησιαστικό Συμβούλιο και Κοινοτάρχη.

Ανάπλαση στα πάνω αλώνια

Με δαπάνη του Συλλόγου έγινε ο καθαρισμός και το κλάδεμα ψηλών δένδρων με σκοπό τη δημιουργία σημείου θέας σ' ένα από τα προνομιακότερα σημεία του χωριού, στην διασταύρωση που οδηγεί στην επάνω γειτονιά. Το αμέσως επόμενο διάστημα και αφού υπάρξουν οι κατάλληλες εγκρίσεις θα τοποθετηθούν καινούργια πέτρινα παγκάκια και το έδαφος θα στρωθεί με χαλίκι. Επίσης, λίγα μέτρα μακριά, θα γίνει συντήρηση και καθαρισμός δύο αλωνιών στη διασταύρωση για Λάστα.
Τα αλώνια αποτελούν σημαντικό σημείο της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και η συντήρηση και διάσωσή τους αποτέλεσε σημαντικό κίνητρο ώστε να συγκεντρώσουμε και να διαθέσουμε τους απαραίτητους χρηματικούς πόρους.

Τοποθετήθηκαν οι ενημερωτικές πινακίδες

Εφόσον τα περιοριστικά μέτρα και οι δυνατότητές μας το επέτρεψαν, τοποθετήθηκαν ενημερωτικές πινακίδες σε 10 σημεία. Πρωταγωνιστικό ρόλο έχει η πληροφοριακή πινακίδα για τον πλάτανο.
Επίσης τοποθετήθηκαν αντίστοιχες στον Φωτάκο και στις βρύσες.
Υπάρχει ακόμα μέριμνα για κείμενο στα Αγγλικά σκανάροντας τον κώδικα QR με την κάμερα του κινητού. Εκτός του χωριού έγινε σήμανση για διάφορες βρύσες και μονοπάτια όπως επίσης και για το Αργυρόκαστρο.

Εκκλησιαστικά

Σημαντικές παρεμβάσεις βρίσκονται ψηλά στην λίστα του εκκλησιαστικού Συμβουλίου. Πιο συγκεκριμένα η ανάπλαση του προαύλιου χώρου της Παναγίας αποτελεί άμεση προτεραιότητα. Στόχος είναι τον Δεκαπενταύγουστο η εκκλησία της Παναγίας μας να γιορτάσει ολόλαμπρη, μετατρέποντας το χώρο του παλιού κοιμητηρίου σε όμορφο παρκάκι αναδεικνύοντας ακόμα περισσότερο τον Ιερό Ναό.
Παράλληλα σε προχωρημένο επίπεδο είναι η κατασκευή προστατευτικού κιοσκιού στους Αγίους Αποστόλους και η αντικατάσταση της στέγης της Παναγίας στο Πετροβούνι καθώς έχει εκδοθεί η σχετική άδεια και μένει μόνο η έναρξη των εργασιών.

Δωρεά οστεοθήκης

Χάρη στη δωρεά του συμπατριώτη μας **Κώστα Αντ. Ζούβελου** στη ενορία μας διασώζονται και εκτίθενται για προσκύνημα όπως τους αρμόζει τα οστά των Αγίων Πατέρων μας.

Στο κείμενο της παλιάς οστεοθήκης υπήρχε επιγραφή του 1820, όταν και μετασκευάσθηκε η λειψανοθήκη:
«1820, Μετασκευάσθησαν τα Αγ. Λείψανα δια συνέργια των κυρίων Δημητρίου Παπαγιάννη, Νικ. Μπούκουρα, Αναγνώστη Παπαγιαννάκου, Γεωργ. Μαριολόπουλου και λοιπών χριστιανών. Το Άγιον κουτί υπάρχει στον Ι.Ν Κοίμησης Θεοτόκου, υπό χειρός Γεωργίου Ζατουνιότη Χρισίκουλα. Ι. Λείψανα Αγίων Ιγνατίου Παντελεήμονος, 40 Μαρτύρων-Γεωργίου, Ανώνυμων.»

Ξεχασμένοι στην καρδιά του χειμώνα

Χωρίς ρεύμα έμειναν οι κάτοικοι των Μαγουλιάνων για πάνω από 30 ώρες Από τα ξημερώματα της Τετάρτης 27ης Ιανουαρίου και συγκεκριμένα έως και το απόγευμα της επομένης 28 Ιανουαρίου. Τις μέρες εκείνες οι θερμοκρασίες ήταν υπό το μηδέν δυσκολεύοντας αρκετά την καθημερινότητα όσων βρέθηκαν ή προτίμησαν να περάσουν το διάστημα της καραντίνας στα Μαγούλιανα. Το πρόβλημα εντάθηκε όταν πια αδειάσαν οι δεξαμενές καθώς δεν δούλευαν οι αντλίες από τις πήγες. Να σημειωθεί ότι δεν είχε προηγηθεί χιονόπτωση, παρά μόνο δυνατές ριπές ανέμου. Το πρόβλημα κατά αρχάς υποτιμήθηκε από τους εργολάβους του ΔΕΔΔΗΕ με αποτέλεσμα να μην λυθεί η βλάβη στο ύψος του Καμπέα εντός της ίδιας ημέρας. Ασφαλώς πέρα από το αίσθημα εγκατάλειψης υπήρχαν και άνθρωποι με προβλήματα υγείας χρειαζούμενοι παροχή οξυγόνου.

Πάσχα στα Μαγούλιανα

Με ιδιαίτερη κατάνυξη πέρασαν οι ημέρες του Πάσχα στα Μαγούλιανα καθώς έγιναν μετά από αρκετά χρόνια όλες οι λειτουργίες της Σαρακοστής αλλά και της Μεγάλης Εβδομάδας. Ο αειμνήστος πάτερ Εμμανουήλ ήταν συνεχώς παρών στολίζοντας μάλιστα την εκκλησία του Αη-Γιάννη πένθιμα τη μεγάλη εβδομάδα αλλά και γιορτινά την Ανάσταση. Φέτος μάλιστα μας περίμενε και μια έκπληξη, καθώς είχαμε και την άφιξη του Αγίου Φωτός. Φυσικά τηρήθηκαν όλα τα αναγκαία μέτρα από όλους.

Μας επισκέφτηκε και ο κορωνοϊός

Κλιμάκιο του ΕΟΔΥ επισκέφτηκε το χωριό μας την Τετάρτη 5 Μαΐου για διενέργεια προληπτικών rapid test καθώς τις προηγούμενες ημέρες είχαν αναφερθεί 6 θετικά κρούσματα τα οποία ήταν σε απομόνωση. Τελικά τα αποτελέσματα ήταν αρνητικά αφού όλες οι στενές επαφές τους είχαν απομονωθεί, περιορίζοντας άμεσα την διασπορά.

Εκμίσθωση Κτιρίου Αγίου Ανδρέα

Η 8η Ιουλίου 2021 ήταν μια σημαντική ημέρα για τα Μαγούλιανα καθώς το δημοτικό συμβούλιο Γορτυνίας αποφάσισε την εκμίσθωση του κοινοτικού κτιρίου του Αγίου Ανδρέα με την μορφή της μακροχρόνιας μίσθωσης, για τουριστική εκμετάλλευση. Οι διαδικασίες θα τρέξουν το καλοκαίρι μέσω της οικονομικής επιτροπής του δήμου και ο πλειστηριασμός αναμένεται να γίνει εντός του φθινοπώρου.

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα όσους ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα μας στο προηγούμενό μας φύλλο για οικονομική βοήθεια σε αυτή την δύσκολή συγκυρία που αφορά πλέον όλους μας. Η ανταπόκριση πολλών συμπατριωτών μας ήταν ιδιαιτέρως συγκινητική διασφαλίζοντας κάποιους πόρους για τις παρεμβάσεις που σχεδιάζει ο σύλλογος στο άμεσο μέλλον. Παρόλα αυτά αρκετοί ήταν οι συνδρομητές μας που στην παρούσα φάση μας… ξέχασαν.

Λαχειοφόρος

Και φέτος όπως και τα προηγούμενα χρόνια θα πραγματοποιηθεί η καθιερωμένη λαχειοφόρος του Συλλόγου με σκοπό την ενίσχυση των δράσεων του στα Μαγούλιανα. Όποιος συμπατριώτης μας επιθυμεί να προσφέρει κάποιο αντικείμενο παρακαλείται να επικοινωνήσει με τα μέλη του Δ.Σ

Τριμηνιαία Περιοδική έκδοση
ΤΑ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ
ΚΩΔΙΚΟΣ: 01-4943
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 37(3ος Οροφος)
104 32 ΑΘΗΝΑ
Ηλεκτρονική διεύθυνση:
magouliana@gmail.com
Υπεύθυνος έκδοσης:
Άγγελος Α. Αλεξόπουλος
Υπεύθυνος Σύνταξης
Συντακτική ομάδα
Επικοινωνία με τα μέλη και τους συνδρομητές:
Άγγελος Α. Αλεξόπουλος:
6907506314
Χρήστος Κ. Γόντικας:
6940927152
Κανελλόπουλος Θ. Δημήτριος
694.460.8231
Θοδωρής Παπακονδύλης
698 1756 177
Θάνος Π. Ανδριόπουλος
6944615162
Τάσος Α. Ζούβελος:
6944294470
Μαρία Α. Τράπαλη
6974905062
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση:
Μαίρη Γασπαράκη
ΤΥΠΟΙΣ: Σταμ. Κοτσάτος & Σία Ο.Ε.
Μαρίνου Αντύπα 4, Ηλιούπολη

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

• Ο **Κώστας Πισκοπάνης** και η **Ειρήνη Σουμελά** παντρεύτηκαν.
• Ο **Λευτέρης Μπουρτζής** και η σύζυγός του **Ελένη** απέκτησαν κοριτσάκι.
• Η **Διονυσία Γεωργούλη** και ο **Μάριος Μιχελής** παντρεύτηκαν στην Πάτρα.
• Ο **Δημήτρης Κ. Γόντικας** και η **Νατάσα Ι. Ανδρεαδάκη** απέκτησαν κοριτσάκι.
• Ο **Θάνος Ανδριόπουλος** και η **Ροδόπη Κέκου** απέκτησαν κοριτσάκι.
• Η **Ζαχαρούλα Χ. Κανελλοπούλου** και ο **Αλέξης Εφραιμίδης** βάπτισαν τον γιό τους **Ιωάννη**.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

• Ο **Ασημάκης Βραχνός** απεβίωσε στη Τρίπολη και ετάφη στα Μαγούλιανα.
• Ο **Στάθης Κόλλιας** απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στα Μαγούλιανα.
• Ο **Θεόδωρος Παπαγιαννακόπουλος** απεβίωσε και ετάφη στην Αθήνα σε ηλικία 106 ετών.
• Η **Γιαννούλα Ζαφειροπούλου-Πολίτη** απεβίωσε στην Τρίπολη και ετάφη στο Βαλτεσινίκο.
• Η **Κατερίνα Σεηντή-Πολίτη** απεβίωσε και ετάφη στο Χάβαρι.
• Η **Ελευθερία Δημοπούλου-Φούκα** απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στα Μαγούλιανα.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ- ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

• **Ε.Π.** 50 ευρώ
• **Π.Μ.** 50 ευρώ
• **Β.Α.** 50 ευρώ
• **Δ.Κ.** 50 ευρώ
• **Κ.Ζ.** 100 ευρώ
• **Νικήτας Καλομοίρης** 500 €
• **Κάβουρα-Καραλή Παρασκευή** 30€
• **Γόντικας Τρύφωνας** 20€
• **Βάσω Δημοπούλου** 50€
• Οικογένεια **Νίκου Κοσιάβελου** 100€
• **Χ.Α.Κ.** 500€
• Ανώνυμος (23/2/2021) 50€
• **Μπουρνάς Γεωργ & Μπουρνά Θεοδ.** 200€
• **Ανδρέας & Χρίστος Γόντικας** 100€
• **Δουλουγέρη-Τρακαδά Αθανασία** 50€
• **Χριστίνα Π. Λαμπούση** 20€
• **Τσαφαρά Γεωργία** 60€
• **Δουλουγέρης Δ. Ηλίας** 30€
• **Θανάσης & Αλέξης Αλεξόπουλος** 200€
• **Γιαβής Χαράλαμπος Κ.** 50 €
• **Καραμάνη Ελένη** 50€
• **Δεληγιάννη Σοφία** 50€
• **Δουλουγέρης Παναγιώτης** 30€
• **Γεώργιος Ρήγα Κόλλιας** 100€
• **Κοσιάβελος Σπυρίδων** 50 €
• **Γεώργιος Ι. Δημόπουλος** 100€
• **Δουλουγέρη-Δούμα Μαρία** 30€
• Ανώνυμος (11/3/2021) 50 €
• **Αλέξης Δημόπουλος** 200€
• Εις μνήμην **Βασιλείου**, υιού του Ιερέως Σπυρίδωνος Κονδύλη, η μητέρα του πρεσβυτέρα **Γεωργία Κονδύλη** και η αδελφή του **Μαρία Κονδύλη** προσφέρουν 200€.

Ανεμογεννήτριας το ανάγνωσμα

Ιδιαίτερα έντονες συνεχίζουν οι αντιδράσεις σε τοπικό επίπεδο όσον αφορά την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στο Μαίναλο αλλά και στα υπόλοιπα βουνά της Πελοποννήσου.

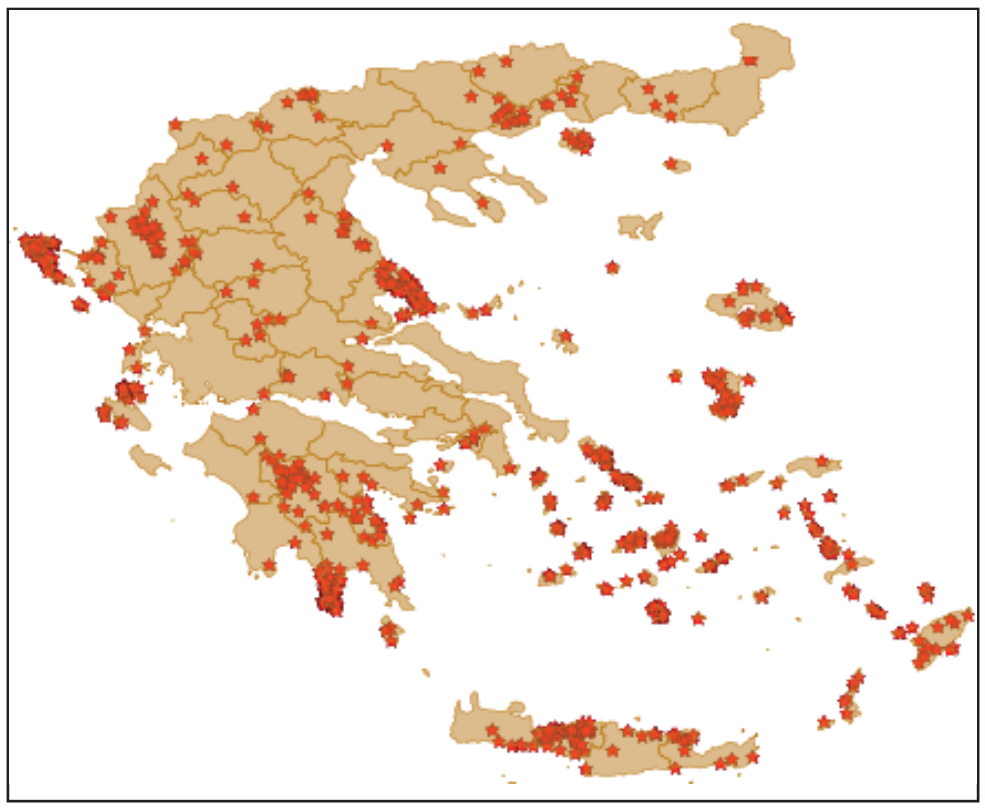

Τι και αν η μισή Αρκαδία και όλη η Μάνη είναι γεμάτη παραδοσιακούς οικισμούς, όπως φαίνεται και στον χάρτη. Αυτό δεν φαίνεται να πτοεί κανένα σχεδιασμό (παρόλο που στην πραγματικότητα ούτε αυτός υπάρχει)

Για να πάρουμε τα πράγματα από την αρχή, αφορμή για αυτόν το «επενδυτικό οργασμό» έχει σταθεί η ψήφιση του νέου (αντι)Περιβαλλοντικού νομοσχεδίου τον Μάϊο του 2020 εν μέσω lockdown και πανδημίας, το οποίο ήρε ακόμα και αυτούς τους λίγους περιορισμούς που προϋπήρχαν.

Διευκολύνονται έτσι στον μέγιστο βαθμό οι επενδύσεις ΑΠΕ και αντιμετωπίζονται σαν fast truck επενδύσεις. Αν πάμε σε τοπικό επίπεδο και συγκεκριμένα στην περίπτωση του Μαινάλου, κρίνοντας από το μέγεθος αλλά και τον αριθμό των θέσεων, πρέπει να μιλάμε πλέον για βιομηχανικά πάρκα ΑΠΕ και όχι απλά ΑΠΕ. Και όλα αυτά στην καρδία περιοχής natura 2000, καταφυγίου άγριας ζωής, αναδασωτέων εκτάσεων και πλησίον αρχαιολογικών χώρων και παραδοσιακών οικισμών.

Ναυπακτία-Αργολίδα-Εύβοια …ένα τσιγάρο δρόμος

Όλα τα παραπάνω και πολλά άλλα, έρχονται να αντιμετωπίσουν οι περιβαλλοντικές μελέτες που καταθέτουν οι εταιρείες «φαντάσματα» όπως θα δούμε και παρακάτω. Χαρακτηριστικό παράδειγμα των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που κατατέθετουν είναι αυτή που κατατέθηκε για το όρος Άγιος Κωνσταντίνος στην Ορεινή Ναυπακτία, ένα ιδιαίτερα σημαντικό οικοσύστημα εντός καταφύγιου άγριας ζωής. Για να καταλάβουμε την βαρύτητα αυτών των μελετών κατά παραγγελία, δεν μπήκαν στην διαδικασία να αλλάξουν ούτε τα ονόματα των τοποθεσιών. Αρκετά αποσπάσματα ανέφεραν τον Νομό Αργολίδας και τον δήμο Άργους Μυκηνών, ενώ κάπου αλλού αναφέρεται και η Εφορεία Αρχαιοτήτων Εύβοιας!

Οι αιτήσεις προς την ΡΑΕ συνεχίζονται με καταιγιστικό ρυθμό και τον Ιούνιο. Μάλιστα εκεί συμπεριλαμβάνονται και δύο υδροηλεκτρικά στον Μυλάοντα ποταμό ένα στο ύψος της Βυτίνας και ένα στο ύψος της Καμενίτσας.

Την ίδια ώρα οι αιτήσεις για υδροηλεκτρικά στον Ερύμανθο και στον Λούσιο ήταν απορριπτικές σε πρώτη φάση λόγω μη πληρότητας του φακέλου χωρίς να λαμβάνεται υπόψιν οι αντιρρήσεις του δήμου και των λοιπών φορέων της περιοχής.

Η χαράδρα του Λουσίου είναι μάλιστα χαρακτηρισμένη ως αρχαιολογικός τόπος!

Πρόκειται για γενικόλογες μελέτες copy-paste. Η συγκεκριμένη μελέτη κατατέθηκε προς διαβούλευση στην ΡΑΕ χωρίς η ίδια να την γυρίσει πίσω, αν φυσικά διαβάστηκε ποτέ.

Σύμφωνα με καταγγελίες υπαλλήλων αρχαιολογικών υπηρεσιών, οι εταιρείες αυτές παρουσιάζουν, σε αρκετούς φάκελους που καταθέτουν, το απαντητικό έγγραφο πρόσκλησής της αρχαιολογικής υπηρεσίας για επιτόπιο έλεγχο ως έγκριση, ενώ μάλιστα οι ίδιες δεν εμφανίζονται.

Τουρίστες ούτε με το κιάλι

Όσον αφορά τις οικονομικές επιπτώσεις δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα τελευταία 20 χρόνια έχουν διατεθεί δεκάδες εκατομμύρια ευρώ από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως κίνητρο σε ιδιώτες ώστε να επενδύσουν σε ήπιες μορφές τουρισμού, όπως παραδοσιακά καταλύματα, δραστηριότητες στη φύση, εστίαση ναι άλλα, ώστε να προσελκύσουν επισκέπτες. Τώρα απλά τα διαγράφουμε με μια γραμμή για να παρουσιάσουμε κάποιο στατιστικό προσέλκυσης νέων επενδύσεων. Τι θα κάνουν όλοι αυτοί οι άνθρωποι όταν σιγά σιγά θα αρχίζει να αλλάζει το τοπίο και το παραγωγικό του μοντέλο;

Σε πρόσφατο ντοκιμαντέρ του Γερμανικού δικτύου ARD γίνεται μια παρουσίαση της κατάστασης στην Νότια Εύβοια. Έκτος των άλλων, σε επίσκεψη σε ένα τουριστικό γραφείο της περιοχής, ο ιδιοκτήτης δήλωνε χαρακτηριστικά πως πλέον προσπαθούν να κρατηθούν στη ζωή κατευθύνοντας τους τουρίστες, από Μεγάλη Βρετανία και Γαλλία που διατηρούν ακόμα συνεργασία, σε άλλα μέρη και διαδρομές στην Κεντρική Εύβοια πλέον.

Όλα αυτά μοιάζουν λεπτομέρειες βέβαια καθώς από ότι φαίνεται υπάρχει πολιτική βούληση να προχωρήσουν τα αιολικά πάρκα σύμφωνα με την τελευταία κατεπείγουσα επιστολή του υπουργού περιβάλλοντος Κώστα Σκρέκα προς τις όλες τις Περιφέρειες και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, αλλά και με την τοποθέτηση του υπουργού Ανάπτυξης Άδωνι Γεωργιάδη στο φόρουμ των Δελφών. Να μην ξεχνάμε ότι πριν 2,5 χρόνια, στις 20 Δεκεμβρίου 2019 περίπου, ο πρωθυπουργός δήλωνε από την Καρδίτσα όσον αφορά την περιοχή των Αγράφων:

«Ακούω τις αντιδράσεις με μεγάλη προσοχή. Δεν μπορώ να φανταστώ μεγάλες εγκαταστάσεις αιολικών που να μην έχουν με κάποιο τρόπο τη σύμφωνη γνώμη της τοπικής κοινωνίας.»

Παράλληλα, πληροφορούμαστε μετά την θύελλα αντιδράσεων αρκετοί βουλευτές αναγνωρίζουν ότι δεν συνειδητοποιήσαν τις επιδράσεις του τελευταίου περιβαλλοντικού νομοσχεδίου, για να μας θυμίσουν με αυτό τον τρόπο αντίστοιχες δηλώσεις περί μη ανάγνωσης των ψηφισθέντων μνημονίων.

Ας δούμε όμως τι συμβαίνει στη Αυστρία που ο συνολικός πληθυσμός είναι παρόμοιος αλλά και οι ορεινές περιοχές είναι η πλειοψηφία της γεωμορφία της όπως και στην Ελλάδα. (Αυστρία 73%, Ελλάδα 78%). Η παραγωγή ενέργειας από αιολικά είναι 3159MW στην Αυστρία και 3576MW στην Ελλάδα

Στην Αλπική και τουριστική ζώνη των βουνών της Αυστρίας βρίσκονται μόλις 31 Ανεμογεννήτριες ενώ στις τρεις άκρως τουριστικές περιφέρειες καμία. Στην Ελλάδα δεν αναφέρουμε τα στοιχεία γιατί είναι άκρως ντροπιαστικά· αρκεί να ρίξουμε μια ματιά στο χάρτη της ΡΑΕ.

Προβληματισμός από την τελευταία φωτιά στο Μαίναλο

Έντονο προβληματισμό έχει προκαλέσει η πρόσφατη πυρκαγιά στην καρδιά του Μαινάλου που χάρη στην άμεση αντίδραση πυροσβεστικής και δήμων Τρίπολης και Γορτυνίας κατασβέσθηκε πριν εξαπλωθεί.

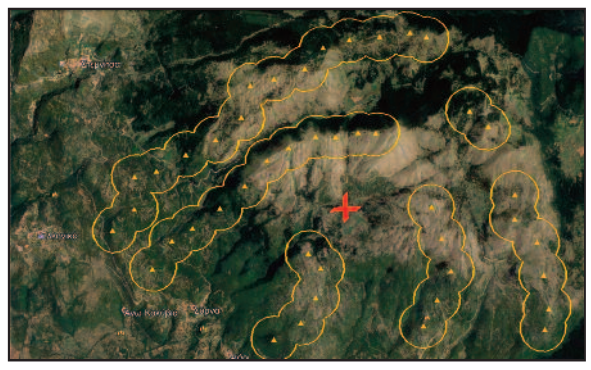

Η φωτιά εντοπίστηκε στην τοποθεσία Ντόμπριτσα. Και επειδή μια εικόνα ίσον χίλιες λέξεις παραθέτουμε την τοποθεσία σε συνδυασμό με τις θέσεις των ανεμογεννητριών που βρίσκονται σε φάση αξιολόγησης. Με σταυρό φαίνεται η τοποθεσία της φωτάς και με τρίγωνο οι τοποθεσίες των ανεμογεννητριών προς αξιολόγηση.

Όπου δεν πίπτει λόγος, πίπτει ράβδος

Να μην ξεχνάμε βέβαια όπου η τοπική κοινωνία αντιστάθηκε έφαγε μπόλικο ξύλο και χημικά. Οι κάτοικοι της Τήνου έδωσαν σκληρή μάχη σώμα με σώμα απέναντι στα τεράστια αιολικά πάρκα που έρχονταν στο νησί τους.

Και όταν λέμε τεράστια εννοούμε τεράστια, αφού δεν πρόκειται για τα μεγέθη που ξέρουμε λίγο πολύ έως τώρα αλλά για ανεμογεννήτριες που το συνολικό τους ύψος μαζί με το πτερύγιο φτάνει τα 180 μέτρα!

Εκτός της βίας οι κάτοικοι έχουν να αντιμετωπίσουν και τα έξοδα του δικαστικού αγώνα τα οποία εκτιμώνται σε 40.000 ευρώ τα οποία προσπαθούν να μαζέψουν από εθελοντικές προσφορές. Δαβίδ εναντίων Γολιάθ δηλαδή. Η ίδια κατάσταση και στο βουνό του Νυμφαίου. Και όλα αυτά συμβαίνουν ενώ η χώρα μας με βάση τα υπάρχοντα αιολικά πάρκα έχει καλύψει τον ενεργειακό στόχο που έχει τεθεί για το 2030 και όταν το ενεργειακό μίγμα θεωρείται παρωχημένο.

Εταιρείες Φαντάσματα

Πώς γίνεται λοιπόν η αδειοδότηση έως τώρα. Εταιρείες «φαντάσματα» με μετοχικό κεφάλαιο μόλις 3.000 ευρώ και χωρίς κανένα ενεργειακό έργο προσθέτουν μέσω συντεταγμένων στον χάρτη της ΡΑΕ τοποθεσίες για εγκατάσταση αιολικού πάρκου. Σαν να βάζαμε πινέζες στον χάρτη δηλαδή, αρκεί να βρίσκαμε διαθέσιμη βουνοκορφή. Αν ρωτάτε βέβαια πως θα καταφέρουν να διαχειριστούν έργα εκατομμυρίων ευρώ, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα επ' αυτού, αφού με το που πάρουν την άδεια την παραγωγής θα μοσχοπουλήσουν τις άδειες σε μεγάλες ενεργειακές εταιρείες του εξωτερικού κυρίως.

Να θυμίσουμε ότι οι εταιρείες αυτές δεν έχουν καμία υποχρέωση για αποκατάσταση του τοπίου ή την απόσυρση των ανεμογεννητριών μετά το πέρας λειτουργίας τους καθώς με αυτό τον τρόπο θα ήταν ασύμφορή και η μελέτη και η όλη επένδυση.

Αν μιλήσουμε με οικονομικούς όρους η ουσία είναι ότι πρόκειται για καθαρά για επενδυτικές ευκαιρίες καθώς εκτός του τέλους ΕΤΜΕΑΡ (υπερ. των ΑΠΕ και αποτελεί το 1/3 της χρέωσης κατανάλωσης μας) που πληρώνουμε στους λογαριασμούς ρεύματος μας υπάρχουν και επιδοτήσεις για την κατασκευή αυτών των έργων καθώς θεωρούνται μεγάλες επενδύσεις. Παράλληλα, λόγω της μεγάλης αύξησης των ανεμογεννητριών στο ενεργειακό μίγμα της χώρας, αυξημένες είναι και οι ανάγκες παραγωγής ρεύματος από συμβατικές πηγές ώστε να εξισορροπείται το δίκτυο σε περιόδους άπνοιας.

Έτσι ολοένα και περισσότερα εργοστάσια παραγωγής ρεύματος από φυσικό αέριο ξεπηδούν. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι στον τελευταίο μεγάλο παρατεταμένο καύσωνα στο τέλος Ιουνίου, με ιδιαίτερα αυξημένη ζήτηση, η συμμετοχή των ανεμογεννητριών στο ενεργειακό μίγμα λόγω της άπνοιας έφτανε από 2% έως 5%!

Η σχέση κόστους - οφέλους για τον άνθρωπο και το περιβάλλον πρέπει να ξαναζυγιστεί. Το σίγουρο είναι ότι χωρίς σύγχρονο χωροταξικό στις ΑΠΕ (ως οφείλουμε) μόνο κακό μπορεί να γίνει. Αρκετές τοπικές κοινωνίες είναι φιλικές στις ΑΠΕ με συγκεκριμένους όρους. Παραδείγματος χάριν ο Δήμος Τρίπολης έχεις δώσει δυο θετικές γνωμοδοτήσεις για αιολικά πάρκα στην επικράτειά του, αλλά αρνητική στο Μαίναλο.

Λέμε ΝΑΙ στις ΑΠΕ, λέμε ΟΧΙ παντού!

Η Ελλάς ευγνωμονούσα

Της Χριστίνας Π. Λαμπούση

Σαν αρχαία κόρη πάνω σε ένα σύννεφο υπερυψωμένη στέκει εκεί αγέρωχη. Η Ελλάδα μας σαν την Παναγιά με τα χέρια απλωμένα προστατεύει τα παιδιά της, εκείνα που της φόρεσαν το δάφνινο στεφάνι στα ξέπλεκα μαλλιά της και της έσπασαν τις αλυσίδες, που για αιώνες κράταγαν τα πόδια της. Τώρα πατάει πάνω σε αυτές κι αναπνέει τον αέρα της ελευθερίας απλώνοντας το βλέμμα της ευγνωμοσύνης πάνω στους πρωτομάρτυρες που προετοίμασαν την επανάσταση και στους πρωταγωνιστές που την υλοποίησαν. Ο πίνακας μας συγκινεί, ανακαλεί στη μνήμη μας την εποχή των αγώνων, μας κάνει να αναγνωρίζουμε τις αξίες, να παραδειγματιζόμαστε, να αποδίδουμε τιμές και να γινόμαστε άξιοι συνεχιστές του έργου τους σε ανάλογες περιπτώσεις.

Ανάμεσά τους ξεχωρίζουμε τον Αδαμάντιο Κοραή που συνέβαλε σημαντικά στην ιδεολογική προετοιμασία της επανάστασης με ποιήματα και συμβουλευτικές επιστολές. Είναι ο πνευματικός ταγός για την αναγέννηση της Ελλάδας. Πίστευε ότι για να ελευθερωθεί το έθνος έπρεπε πρώτα να φωτιστεί δια μέσου της παιδείας. Με το Σάλπισμα Πολεμιστήριον παρακινεί όλους τους Έλληνες λέγοντάς τους «… βάλετε καλά εις τον νου σας, ότι αφ'όσας δυστυχίας δύναται να πάθει ο άνθρωπος η πλέον απαρηγόρητος είναι η δουλεία».

Το ίδιο πιστεύει κι ο Ρήγας ο Βελεστινλής: «καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή» λέει στο Θούριό του που αποτελεί πολεμικό εμβατήριο. Στη Νέα Πολιτική του διοίκηση αναφέρει ότι «όλοι χωρίς εξαίρεσιν, έχουν χρέος να ηξεύρουν γράμματα. Εκ των γραμμάτων γεννάται η προκοπή, με την οποία λάμπουν τα ελεύθερα έθνη», και συμπληρώνει στο Φυσικής Απάνθισμα: «… όποιος συλλογάται ελεύθερα, συλλογάται καλά».

Ανάμεσά τους ο ήρωας των ηρώων, ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, που παρέμεινε αγράμματος δια βίου, αλλ'όχι αναλφάβητος ή απαίδευτος. Γραφή και ανάγνωση στοιχειώδη έμαθε κοντά σε ένα μοναχό στο Μοναστήρι των Αγίων Θεοδώρων στο Πυργάκι, όπου φαίνεται ότι είχε καταφύγει νεαρός ο Θοδωράκης. «Το ψαλτήρι, το 'κτωήχι, ο μηναίος, άλλαι προφητείαι, ήσαν τα βιβλία οπού ανέγνωσα» λέει ο ίδιος στα Απομνημονεύματά του.

Άλλες μορφές ηρώων που ξεχωρίζουν στον πίνακα και τους τιμούμε για τις θυσίες τους και την προσφορά τους είναι του Γεωργίου Καραϊσκάκη, του Οδυσσέα Ανδρούτσου, του Κωνσταντίνου Κανάρη, του Ανδρέα Μιαούλη, της Μπουμπουλίνας και άλλες. Χωρίς να τους προσπερνάω και με πολύ σεβασμό, θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα στο Θοδωράκη τον Κολοκοτρώνη, γιατί…

… απ'το Ρουπάκι ένας αητός πετά στο Λιμποβίσι
και τη φωλιά του έχτισε κοντά σε κρύα βρύση….

Γιατί οι τόποι που περπάτησε είναι οι δικοί μας τόποι, γιατί η γενιά του σήκωσε μπαϊράκι στα αρκαδικά βουνά.

Από τη Μεσσηνία οι Τσεργίνηδες ήρθαν στην Αρκαδία κι έγιναν Κολοκοτρωναίοι. Ο παππούς του Θοδωρή, ο Γιάννης, ήταν ψηλός και γερός άντρας. Οι Τούρκοι στο άκουσμά του κλείνονταν στα κάστρα τους. Μια μέρα ένας Αρβανίτης που τον είδε, φώναξε: «Βρε τι μπιθεκούρας είναι αυτός!». Το επίθετο στα αρβανίτικα σημαίνει αυτόν που έχει δυνατά οπίσθια σαν κοτρώνι. Από τότε και οι Τσεργίνηδες γίναν Κολοκοτρωναίοι.

Το Θοδωρή τον γέννησε η μάνα του κάτω από μια φτελιά στο Ραμοβούνι της Μεσσηνίας καταδιωγμένη και φοβισμένη από τις σφαγές και το μίσος του κατακτητή στις 3 Απριλίου του 1770. Κάτω από αυτές τις συνθήκες γεννήθηκε ο πρωτότοκος γιος του αρματολού, Κωνσταντή Κολοκοτρώνη. Ο παππούς του, όταν του έδιναν τα συχαρήκια, κούναγε το κεφάλι του θλιβερά, λέγοντας «εάν τύχει και γλιτώσουμε τώρα από το τούρκικο μαχαίρι αυτό το παιδί θα μεγαλώσει, θα παντρευτεί, θα κάνει

Βρυζάκης Θ., «Η Ελλάς Ευγνωμονούσα» (1858), Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα.

παιδιά, αλλά ποτέ ούτε εκείνος, ούτε εκείνα θα δούνε τη λευτεριά μας». Πόσο έξω έπεσε! Το παιδί που γεννήθηκε την ώρα της σφαγής και της φυγής θα έφερνε τη λευτεριά στο σκλαβωμένο τόπο. Το παιδί αυτό πείσμωσε και ορκίστηκε πως κάποια μέρα θα ζούσε ελεύθερο, όταν στα 13 του με το γαϊδουράκι του φορτωμένο ξύλα συναπαντήθηκε στην Τριπολιτσά σε λασπωμένο δρόμο με κάποιους Τούρκους. Εκεί το ζωντανό παραπατώντας σε μια λακκούβα τους πιτσίλησε. Κάποιος από αυτούς θυμωμένος χαστούκισε το μικρό Θοδωρή και τότε έδωσε όρκο πως θα πισωγύριζε τα χαστούκια, πράγμα που έκανε, όταν μπήκε πορθητής κι εκδικητής στην Τρίπολη το 1821. Στα 15 του έγινε κλέφτης. Στα 20 του, όπως λέει στα Απομνημονεύματά του «… ηπανδρεύτηκα και πήρα προικιό (στο Άκοβο), έγινα νοικοκύρης, στεκόμαστε πάντα με το ντουφέκι». Οι Τούρκοι τον καταδιώκουν και πάντα βρίσκονται καλοθελητές και τον προδίδουν. Πότε στο Λεοντάρι, πότε στην Καρύταινα, πότε στη Στεμνίτζα , όπου εκατοίκησε, όπως ο ίδιος λέει. Τότε βγήκε το φιρμάνι να τον σκοτώσουν. Πενήντα Αλβανοί φτάνουνε στη Στεμνίτζα, διακόσιοι ανταμώνονται δικοί του στα Μαγούλιανα. Από εκεί στην Κερπινή καταδιώκεται και φτάνει στο Μοναστήρι στην Κερνίτζα. Εκεί τον έχασαν οι διώκτες του. Στα Μαγούλιανα, λέει, εσκοτώσαμε τους Τούρκους, 7 Μάρτη 1804, μας έδωσαν το αρματολίκι. 1806 νέο διάταγμα δίωξής του τον κάνει να διαφύγει στη Ζάκυνθο, όπου μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία και γύρισε στον τόπο του για να προετοιμάσει την επανάσταση. Με την τακτική του κλεφτοπόλεμου γράφει ένδοξες σελίδες ιστορίας στην Καρύταινα, στο Βαλτέτσι, στο Λεβίδι, στην Αλωνίσταινα, στην Πιάνα, στα άγια χώματα της Γορτυνίας. Ζυγοβιστινοί, Δημητσανίτες, Στεμνιτσιώτες δίνουν το παρόν. Η Γορτυνία είναι έτοιμη για πόλεμο. Από εκεί θέλει και ο Κολοκοτρώνης να ξεκινήσει η λευτεριά της Ελλάδας. Άοπλοι όμως, άτακτοι, άμαθοι και ανοργάνωτοι γρήγορα διαλύονται από τους Τούρκους. Οι Μανιάτες έφυγαν για τον τόπο τους. Μόνος του άοπλος πάνω στο άλογό του στρατολογεί ανίψια και πρωτοξάδερφα «έφιππος χώρει γενναίε στρατηγέ ανά τους αιώνες, διδάσκων τους λαούς πώς οι δούλοι γίνονται ελεύθεροι». «Έκατσα μόνος έως που εσκαπέτησαν με τα μπαϊράκια τους απέ εκατέβηκα κάτω. Ήτον μια εκκλησία εις τον δρόμον (η Παναγία του Χρυσοβιτσίου) και το καθισιό μου ήτο που έκλαιγα την Ελλάς. Παναγία μου βοήθησε και τούτην την ώραν τους Έλληνες δια να εμψυχωθούν και επήρα το δρόμο κατά την Πιάνα».

197 Ζυγοβιστινοί αποτελούσαν τη φρουρά του, τους αποκαλούσε «αθάνατους». Τα ονόματά τους βρίσκονται σκαλισμένα επάνω σε ένα τεράστιο μαρμάρινο βιβλίο στην είσοδο του χωριού (το φιλοτέχνησε ο Ν. Αρμακόλας από την Τήνο). Έχει 24 σελίδες και μπήκε στο βιβλίο των ρεκόρ Γκίνες ως το μεγαλύτερο μαρμάρινο βιβλίο του κόσμου (Γ. Ζαφειρόπουλος).

Τον Απρίλη του 1821 στο Χρυσοβίτσι το γένος της επαρχίας Καρυταίνης τον διόρισε αρχιστράτηγο και κεφαλή των στρατευμάτων. Με την στρατιωτική του ευφυΐα και οξυδέρκεια καταλαβαίνει τη σημασία του αρκαδικού εδάφους για την έναρξη του αγώνα. Εκπαιδεύει τους στρατιώτες, μετασχηματίζει τους άτακτους σε τακτικό στρατό, ιδρύει στρατόπεδα, δημιουργεί ασφυκτικό κλοιό στην Τρίπολη, αναγκάζει τους Τούρκους να κλειστούν στην πόλη και να υποφέρουν από ανεπάρκεια αγαθών. Ο ίδιος οργανώνει υπηρεσίες ανεφοδιασμού. Βοηθούν όλοι: μοναστήρια, γεωργοί, τσοπάνηδες. Ο Κανέλλος Δεληγιάννης φρόντιζε για τις ζωοτροφές κι ο Θοδωράκης για τον πόλεμο. Λέει ο ίδιος: «τόσον ενθουσιασμόν άρχισαν να έχουν οι Έλληνες όπου μόνοι των άλεθαν, ζύμωναν, έψηναν το ψωμί και το έφερναν στα στρατόπεδα. Είχαμε φούρνο εθνικό εις την Πιάνα, Αλωνίσταινα, Βυτίνα, Μαγούλιανα, Δημητσάνα, Στεμνίτσα».

Ο Φωτάκος, υπασπιστής του, έκανε μπροστά αναγνώριση, στη συνέχεια άνοιγαν γράνες (τάφρους) με αποτέλεσμα όσοι προσπαθούσαν να βγουν από την πόλη έπεφταν μέσα. Τις διαπραγματεύσεις που ζητούν οι Τούρκοι, και σαν σύνδεσμος ο Φωτάκος μεταφέρει, δεν τις δέχεται ο Κολοκοτρώνης.

Στις 23 Σεπτεμβρίου με αιφνιδιασμό μπαίνουν κι εκπορθούν την Τριπολιτσά. Μπροστάρης ο πατριώτης μας, Φωτάκος. Οι Τούρκοι συνθηκολογούν, παραδίνονται. Διασώθηκαν οι Αλβανοί (με τους οποίους είχε κλειστεί συμφωνία ολικής αποχώρησής τους νωρίτερα), τα χαρέμια και οι επίσημοι. Φωτιά και τσεκούρι, πυρπολισμοί, λεηλασίες. Το δεκατριάχρονο επέστρεψε και πισωγύρισε τα χαστούκια. Κατηγορήθηκαν οι Έλληνες για ωμότητες (κι έκαναν). Όμως η επιλογή τους ήταν μία: Ελευθερία ή Θάνατος.

… Τρίτη, Τετάρτη θλιβερή, Πέφτη φαρμακωμένη,
Παρασκευή ξημέρωσε, ποτέ να μη είχε φέξει,
έβαλαν οι Γραικοί βουλή το κάστρο να πατήσουν.
Σαν αετοί πηδήσανε και μπήκαν σαν πετρίτες
κι άδειασαν τα τουφέκια τους, τη λιανομπαταρία
Κολοκοτρώνης φώναξε απ'τ'Αγιωργιού την πόρτα
Αφήστε τα τουφέκια σας και σύρτε τα σπαθιά σας.
Απολογιέται ο Κεχαγιάς προς τον Κολοκοτρώνη
- Κάμε νισάφι στην Τουρκιά, κόψε μον'άφησε κιόλας
- Τί τσαμπουνάς βρωμότουρκε, τί λες παλιομουρτάτη,
νισάφι έκαμες εσύ στην έρημη Βοστίτσα;
Αποσφαξες τ'αδέρφια μας κι όλους τους ιδικούς μας.

Αξιοσημείωτη είναι η αναφορά του στον πλάτανο της Τριπολιτσάς: «όταν έμβηκα εις την Τριπολιτσά με έδειξαν τον πλάτανο εις το παζάρι, όπου εκρέμαγαν τους Έλληνας. Αναστέναξα και είπα: Άιντε, πόσοι από το σόι και από το έθνος μου εκρεμάσθησαν εκεί και διέταξα και τον έκοψαν».

Ο τόπος δεν ησύχασε βέβαια. Το 1825 όταν ήρθε ο Ιμπραήμ έκαψε τα Μαγούλιανα γιατί τα θεωρούσε προπύργιο.

… Βουνά της Αλωνίσταινας Μπραήμ Πασάς μας απειλεί με τους στραβαραπάδες.

Δέκα χιλιάδες τακτικοί, έξι καβαλαρία πήραν την Αλωνίσταινα, σκλαβώσαν τη Βυτίνα, επήγαν στα Μαγούλιανα, εκάψανε τη Λάστα…

… Φούμισαν τα τρία χωριά, τη Λάστα, τη Βυτίνα, Λάστα και Μαγούλιανα τα δυό λεβεντοχώρια!

Όταν η Ελλάδα βρέθηκε στη μεταβατική περίοδο και τελούσε υπό την προστασία των Μεγάλων Δυνάμεων, ο Κολοκοτρώνης είχε ενεργό ρόλο στην εκλογή του Ιωάννη Καποδίστρια ως πρώτου κυβερνήτη. «Ημείς άλλον Έλληνα αξιότερο δεν έχομεν, μόνο να εκλέξομεν τον Καποδίστριαν». Πολιτικός και στρατιωτικός συνεργάστηκαν με αμοιβαίο σεβασμό για το καλό της χώρας.

Μετά την απελευθέρωση διάχυτη ήταν η πεποίθηση ότι το έθνος θα μπορούσε μέσα από την εκπαίδευση να κάνει τους ραγιάδες πολίτες. Ο Καποδίστριας στήριξε την επανόρθωση της Ελλάδας σε δυο μεγάλες βάσεις, την εργασία και τη στοιχειώδη εκπαίδευση.

Όμως η διχόνοια, που «κρατάει ένα σκήπτρο η δολερή» (Δ. Σολωμός) οδήγησε την πατρίδα σε αγνωμοσύνη. Ο Καποδίστριας δολοφονήθηκε (1831), ο Κολοκοτρώνης φυλακίστηκε (1833). Πίκρα πήρε, όμως όταν αποφυλακίστηκε, είπε στο συγκεντρωμένο πλήθος που παραληρούσε: «έριξα στη θάλασσα τα πικρά τα περασμένα, κάντε κι εσείς το ίδιο». Σαν προαισθάνθηκε το τέλος του, από ένστικτο ίσως, περιόδευσε όλο το Μοριά, αποχαιρετούσε, συγχωρούσε, συμφιλιωνότανε. Πάντρεψε το γιό του, χόρεψε, γλέντησε και στη συνέχεια, όπως του έπρεπε, έφυγε ζωσμένος με τα άρματά του, την περικεφαλαία του και μια τούρκικη σημαία πατημένη κάτω από τα τσαρούχια του. Ο ήρωας των ηρώων βρίσκεται από τις 4 Φεβρουαρίου 1843 στη μνήμη και στις ψυχές ενός ολόκληρου λαού.

Ας μείνουν όλες εκείνες οι ηρωικές μορφές που αποτυπώνονται στον πίνακα κάτω από το βλέμμα της Ευγνωμονούσας Ελλάδας στη συλλογική μνήμη του λαού μας όχι μόνο επετειακά στα 200 χρόνια από την επανάσταση αλλά ες αεί.

Φωτογραφία από το αρχείο της εφημερίδας μας, ευγενική παραχώρηση Θεόδωρου Α. Ζούβελου: Μαγουλιανίτες της δεκαετίας του 1950, την 25η Μαρτίου.

(1) Αναφέρεται στον Τριανταφυλλάκο Τσεργίνη, γενάρχη της οικογένειας.

Πηγές:
1. Γριτσόπουλος, Τ., «Η Αρκαδία στην Ελληνική Επανάσταση», Αρκάδων Χρόνοι (ηλεκτρονικό περιοδικό).
2. Γερουλάνος Δ., Θ. Κολοκοτρώνης, η ψυχή του 21, Εκδόσεις Εστία, Αθήνα, 1977.
3. Τερτσέτης Γ., Κολοκοτρώνη Απομνημονεύματα, Εκδόσεις Συλλογή, Αθήνα, 1995.

Η Θυσία των Μαγουλιανιτών στα Τρίκορφα

62 Μαγουλιανίτες από το σώμα του Γενναίου έπεσαν στην μάχη των Τρικόρφων

Μια από τις πιο σημαντικές στιγμές της Επανάστασης είναι η πανωλεθρία των Ελληνικών στρατευμάτων στα Τρίκορφα στις 23 Ιουνίου 1825, 20 μέρες πριν την Μάχη των Μαγουλιάνων και την αλλαγή στρατηγικής του Θεοδώρου Κολοκοτρώνη κατά του Ιμπραήμ.

Η μάχη αυτή έμεινε στην ιστορία ως αποτέλεσμα έλλειψης συντονισμού, πειθαρχίας και υπακοής στης προσταγές του Γενικού Αρχηγού. Έτσι ένα σχέδιο καθαρά επιθετικό μετετράπη σε αδύναμο αμυντικό με τις γνωστές συνέπειες.

Ο Φωτάκος μάς περιγράφει χαρακτηριστικά την κατάσταση που επικρατούσε αμέσως μετά την μάχη των Τρικόρφων:

«Η δέ ήττα τών Ελλήνων κατά τήν μάχην αυτήν έφερε τήν δειλίαν καί τήν απελπισίαν τών Πελοποννησίων, καί έκτοτε εσκορπίσθησαν, καί εις τό εξής δέν εδυνήθησαν οι αρχηγοί νά συγκεντρώσουν μεγάλα στρατιωτικά σώματα, καθώς πρότερον, καί νά πολεμήσουν τόν εχθρόν κατά πρόσωπον. Κατόπιν όμως ολίγον κατ' ολίγον εξεφόβησαν, καί άρχισαν πάλιν νά συναθροίζωνται εις τά Μαγούλιανα, διότι εκεί κατά πρώτον επήγεν ο γενικός Αρχηγός καί τό αρχηγείον υπήρχε. Πολλοί δέ Έλληνες από τής πρώτης έως τής δευτέρας τού μηνός Ιουλίου ηθέλησεν νά καταλάβουν τό Διάσελον τής Αλωνίσταινας, καί εκείθεν εκαιροφυλάκτουν νά εκδικηθούν τούς Τούρκους δι' όσα εις τά Τρίκορφα έπαθαν.»

Ας πάμε λοιπόν στην εξέλιξη της μάχης. Τα σώματα του Ζαΐμη και του Λόντου παράκουσαν τις οδηγίες του Κολοκοτρώνη να καταλάβουν τη θέση Μύτικα και προτίμησαν τη θέση της Επάνω Χρέπας. Στη συνέχεια άναψαν φωτιές κάνοντας φασαρία παρά τις σαφείς γραπτές οδηγίες του αρχηγού για το αντίθετο. Ο Ιμπραήμ αντιλήφθηκε έτσι της θέσεις αλλά και το σχέδιο των Ελλήνων, εξαπολύοντας αιφνιδιαστική επίθεση απόκοψε τις δυνάμεις του Γενναίου Κολοκοτρώνη και του Παπατσώνη, καταλαμβάνοντας το χωριό Σιλίμνα. Τα νότα του Γενναίου φύλαγαν οι Πετμαιζαίοι και άλλοι οπλαρχηγοί, αλλά μόλις δέχτηκαν επίθεση από το αιγυπτιακό ιππικό υποχώρησαν άτακτα, αφήνοντας ακόμα σε πιο δύσκολη θέση τα στρατεύματα του Γενναίου και του Παπατσώνη, δίχως αυτά να λάβουν βοήθεια από τα άλλα γειτονικά στρατόπεδα.

Οι απώλειες ήταν τεράστιές καθώς το πυροβολικό των Αιγυπτίων έριχνε βροχή τις βόμβες και οι περισσότεροι άνδρες του Γενναίου αποδεκατίστηκαν.

Στα απομνημονεύματα του Κανέλλου Δεληγιάννη και του Γενναίου πληροφορούμαστε ότι από το σώμα του Γενναίου, αποτελούμενο από άνδρες από την επαρχία της Καρύταινας σκοτώθηκαν 270 και μόλις 20 από τα άλλα σώματα. Ανάμεσά τους οι καπεταναίοι των Μαγουλιάνων Αποστόλης Παπαπανάγου (Μαριολόπουλος), Θανάσης Παπακόλλιας, ο Γεώργιος (Τσιόκος) και Πολυχρόνης Μαριολόπουλος μαζί με το ανεξάρτητο στρατιωτικό τους σώμα 58 ακόμη Μαγουλιανιτών.

Έτσι, συνολικά 62 Μαγουλιανίτες έπεσαν ηρωικά την ημέρα εκείνη, ποτίζοντας με το αίμα τους τα χώματα της διψασμένης για ελευθερία πατρίδας. Τα ονόματά τους δεν γράφτηκαν σε κάποια μαρμάρινη πλάκα, όπως και εκατοντάδων άλλων απλών αγωνιστών που έπεσαν ηρωικά και έμειναν μόνο να μετριούνται σαν απλοί αριθμοί δίπλα στους καπεταναίους τους.

Πηγές:
• Γενναίου Θ. Κολοκοτρώνη: Απομνημονεύματα, σ. 125
• Καν. Δεληγιάννη: Απομνημονεύματα Γ' σ. 46
• Φωτάκου: Απομνημονεύματα σ. 523
• Αθ. Γρηγοριάδη: Ιστορικαί Αλήθειαι σ. 188
• Θάνου Βαγενά: Μικρό Χρονικό των Μαγουλιάνων σ. 62

Η δική μου ιστορία για τα 200 χρόνια

Γράφει η ΓΩΓΩ ΦΟΥΚΑ-ΓΙΑΓΙΑ

«Από μέρες είχε ακουστεί πως η ώρα του ξεσηκωμού είχε φτάσει. Τα νέα είχαν φτάσει και στα Μαγούλιανα Το χωριό ξύπνησε αχάραγα εκείνη τη μέρα. Στ' απάνω Αλώνια ο Κολοκοτρώνης με το στράτευμα του οργάνωνε τη μάχη. Ο Δήμος Φούκας, φόρεσε τη φουστανέλα του, πήρε τις ντουφέκες του, ζώστηκε το σελάχι του, που ήταν γεμάτο βόλια και αποχαιρετώντας τη Δήμαινα χαμογέλασε: "Ελευθερία η Θάνατος". Να προσέχεις τα παιδιά".. Και έφυγε καμαρωτός καμαρωτός.

Στ' Απάνω Αλώνια η μάχη δεν άργησε να ανάψει. Χάθηκαν και Έλληνες αλλά οι Τούρκοι είχαν μεγάλες απώλειες. Ο Δήμος Φούκας έτρεχε, βοηθούσε, πολεμούσε, καμάρωνε τον Γέρο και συνέχιζε. Όταν η μάχη τελείωσε ο Γέρος τον φώναξε κοντά του: «Είσαι παλικάρι, του είπε. Το ήξερα πως όλοι εδώ είστε παλικάρια, είπε γελαστά. Και πώς να μην το ξέρει.. Ο πρώτος υπασπιστής του ο Φωτάκος ήταν Μαγουλιανίτης.

Ο Δήμος Φούκας ευχαρίστησε τον Γέρο και γύρισε πίσω, να ξεκουραστεί μέχρι την επόμενη μάχη. 20 χρόνια σχεδόν αργότερα ο βασιλιάς Όθωνας τον τίμησε με εξαιρετικό μετάλλιο **«τοις ηρωικοίς πρόμάχοις της πατρίδος»**, για αυτούς δηλαδή που πολέμησαν στην πρώτη γραμμή για την πατρίδα. ..»

Ωραία ιστορία, αλλά δεν είναι αληθινή. Είναι της φαντασίας μου. Το μετάλλιο, όμως, είναι πέρα για πέρα αληθινό. Το απένειμε ο βασιλιάς Όθωνας στον προ προ προ παππού μου, τον **Δήμο Φούκα** που καταγόταν από χωριό Μαγούλιανα του Δήμου Μυλάοντος της Επαρχίας Γορτυνίας, όπως φανερώνει και το σχετικό έγγραφο.

Όταν το μετάλλιο έφτασε στα χέρια της οικογένειάς μου, ξαφνιάστηκα μεν, αλλά δεν ξέραμε την ιστορία του. Από τύχη κάποιος γνωστός βρήκε το έγγραφο στο ΓΑΚ και μας το έδωσε.

Ξεκίνησα να ψάχνω λεπτομέρειες, αλλά δεν βρήκα. Ο παππούς Δήμος Φούκας, όμως, μου έκανε ένα μεγάλο δώρο. Ψάχνοντας για στοιχεία επισκέφθηκα μέρη και είδα βιβλία που δεν είχα φανταστεί ότι υπάρχουν. Από τις αίθουσες αρχείων του Πολεμικού Μουσείου, ως τα αρχεία του ΓΕΣ, όπου ένας συμπαθέστατος αξιωματικός μού είπε: «Εδώ έχουμε πιο σύγχρονα έγγραφα, στου Μακρυγιάννη θα πας, που φυλάσσουν τα ιστορικά αρχεία».

Σε εκείνο το νεοκλασικό κτίριο είδα πίνακες, γκραβούρες, ξεφυλισσα αρχεία με τα ονόματα των ηρώων, ένιωσα εκείνη την περίεργη υπερηφάνεια που σε δένει με τους προγόνους, ακόμα και αν αγνοείς την μορφή τους.Στοιχεία όμως, δεν μπόρεσα να βρω...

Κάθε που πλησιάζει η 25η Μαρτίου, όμως, τον σκέφτομαι τον παππού Δήμο Φούκα. Ευθυτενή, λεβέντη, καβάλα στ' άλογο να ορμά στ' Απάνω Αλώνια και να σκορπίζει τους Τούρκους.

Ψεύτικες, φανταστικές ιστορίες αλλά και πάλι ποιος ξέρει...Ίσως....

Χρόνια πολλά και πάντα ελεύθερα !

Μνήμες του 1821

Ο Στρατηγός Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο πρώτος εκ των ηρώων του 1821, πέθανε το 1843 την 3η Φεβρουαρίου στην Αθήνα. Υποκλινόμεθα στη μνήμη σου μεγάλε Αρχηγέ, μεγάλε Έλληνα.

Το 1825 όταν ο Ιμπραήμ κατέκαε την Πελοπόννησο, χωρίς να κατορθώσει να εξαλείψει την επανάσταση, απαίτησε από τους Έλληνες να προσκυνήσουν για να σωθούν από την ολική καταστροφή.

Τότε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης τού έστειλε το γνωστό μήνυμα της απόλυτης αδιαλλαξίας: «Όχι τα κλαριά να μας κόψεις, όχι τα δένδρα, όχι τα σπίτια που μας έκαψες, μόνο πέτρα πάνω στην πέτρα να μην μείνει, εμείς δεν προσκυνούμε. Μόνο ένας Έλληνας να μείνει, πάντα θα πολεμούμε».

Το αποτέλεσμα ήταν να παραμείνει ενεργή η επανάσταση μέχρι την Ναυμαχία του Ναυαρίνου και τη Συνθήκη της Αδριανούπολης που κατοχύρωσαν την ανεξαρτησία της Ελλάδος!

Και αυτό οφείλεται κυρίως στον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη.

Αιωνία σου η μνήμη, Αθάνατε!

Θεόδωρος Β. Κόλλιας

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης στεφάνωσε τον Φωτάκο

200 χρόνια από την μεγαλειώδη Επανάσταση του 1821 και ακόμη είμαστε διχασμένοι με την ημερομηνία έναρξης, με το αν ο Παλαιών Πατρών Γερμανός σήκωσε το λάβαρο της Επανάστασης, αν υπήρχε κρυφό σχολειό, αν υπήρχαν ήρωες αλβανοί και αρβανίτες οι οποίοι δεν ήξεραν ελληνικά. Αν η εκκλησία ήταν κατά της Επανάστασης.

Αρκεί να σκεφτεί κανείς ότι κάποιοι που δηλώνουν ιστορικοί, λένε ότι ντρέπονται με την σφαγή της Τριπολιτσάς. Διαβάσαμε αρχές Μαρτίου δημοσίευμα εφημερίδος με τίτλο: "Η σφαγή των Τούρκων στην Τρίπολη. Η μαύρη σελίδα του '21 που δεν μάθαμε στο σχολείο" και μείναμε με την απορία γιατί πρέπει να κρίνουμε γεγονότα των αρχών του 19ου αιώνα με σημερινούς όρους;

Στον πτωχό κατ' αρχάς οικίσκο του
φιλοξένησε το 1828
τον Ιωάννη Καποδίστρια,
πρώτο Κυβερνήτη
του νέου ελληνικού κράτους

Η εφημερίδα μας τιμά την επέτειο με «ιστορικές στιγμές» που έχουν σχέση με τα Μαγούλιανα:

1. Τα χρόνια της τουρκοκρατίας πρωτεύουσα της επαρχίας Γορτυνίας ήταν η Καρύταινα. Ο δήμος (Καζάς) Καρύταινας είχε πολύ μεγαλύτερα όρια από τα σημερινά. Περιελάμβανε, εκτός από τα σημερινά χωριά, μερικά χωριά της επαρχίας Μεγαλοπόλεως, μερικά χωριά της Ηλείας, των Καλαβρύτων και της Μαντινείας.

Πλήρη κατάλογο των χωριών του δήμου δίνει ο Γάλλος περιηγητής Πουκεβίλ, ο οποίος περιόδευσε στην Αρκαδία το 1815 και συνέγραψε το βιβλίο με τίτλο: «Ταξίδι στην Ελλάδα».

Ο Πουκεβίλ αναφέρει ότι κατά την παραμονή του στην Καρύταινα αντέγραψε από τα βιβλία που κρατούσαν οι τουρκικές αρχές τα ονόματα των χωριών της επαρχίας.

Σε άλλο κατάλογο, «Απολογισμό των εσόδων και εξόδων του Καζά της Καρύταινας» από τον Οκτώβριο του 1819 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1820, συναντάμε τα ονόματα των χωριών της επαρχίας ακριβώς ένα έτος πριν από την επανάσταση του 1821.

Τα Μαγούλιανα εκείνα τα χρόνια είχαν 1250 κατοίκους. Η Λάστα είχε 1255 κατοίκους. Η Βυτίνα 2000, η Δημητσάνα 1500, τα Λαγκάδια 1500, η πρωτεύουσα του δήμου Καρύταινα 3000, το Βαλτεσινίκο 750.

Στο δημοσίευμα «Τα Γορτυνιακά χωριά επί της Τουρκοκρατίας», του Γορτυνιακού ημερολογίου του 1949 (σελ. 4-10), διαβάζουμε ότι στα Γενικά Αρχεία του Κράτους υπάρχουν σημειώματα του Κανέλλου Δεληγιάννη, ο οποίος «αγόρασε προσόδους εις την εν Στεμνίτζη δημοπρασία» στα οποία αναφέρονται αρκετά χωριά της περιοχής.

Επίσης σε πατριαρχικό έγγραφο του έτους 1718 αναφέρονται τα ενοριακά χωριά της αρχιεπισκοπής Δημητσάνης. Σ' αυτό δεν συναντάμε τα Μαγούλιανα, αλλά την Λάστα, την Καμενίτσα, την Βυτίνα, την Κερνίτσα...

Ενδιαφέρον έχει ότι στους παραπάνω πίνακες υπάρχουν ονόματα χωριών που δεν υπήρχαν ούτε πριν από 70 χρόνια. Ονόματα χωριών που είναι αδύνατον να προσδιορίσει κανείς τη θέση τους στο χάρτη.

Το παραπάνω κείμενο από το οποίο πήραμε όλα αυτά τα στοιχεία φέρει την υπογραφή του Παρασκευά Ν. Κοντοέ. Ο Κοντοές και ο Άγγελος Γ. Ηλιόπουλος ήταν ο διευθυντής και ο αρχισυντάκτης, αντίστοιχα, της εφημερίδας «Η Φωνή της Γορτυνίας».

Φωτό: Δημήτρης Μαριολόπουλος

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΦΩΤΑΚΟΥ

2. Ο **Φώτιος Χρυσανθόπουλος ή Φωτάκος**, ο μαγουλιανίτης, πήρε ενεργό μέρος στην ελληνική επανάσταση και ήταν υπασπιστής του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη. Συνέγραψε πολλά γεγονότα της επανάστασης και βίους αγωνιστών και επιφανών εκείνης της περιόδου.

Ήταν από την οικογένεια του παπα-Γιανάκη των Μαγουλιάνων και πήρε το όνομα του παππού του. Τα αδέλφια του ονομάστηκαν Παπαγιαννόπουλοι ή Παπαγιαννακόπουλοι.

Για τον γάμο του Φωτάκου, στα χρόνια του Αγώνα, ο Θάνος Βαγενάς βρήκε και δημοσίευσε στο Γορτυνιακό ημερολόγιο του 1950, ένα ανέκδοτο μέχρι τότε έγγραφο με αριθμό «406», όπου πληροφορούμαστε ότι: «Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης μελετά να έλθη ενταύθα, επί λόγω ίνα στεφανόση τον Φωτάκον γαμβρόν του Σωτηρίου Σαρδέλη· κατά χρέος λοιπόν ειδοποιούσα το έξοχον αυτής υπουργείον η Αστυνομία, περιμένει όσον τάχους διαταγήν περί τούτου».

Το παραπάνω έγγραφο φέρει ημερομηνία: Τρίπολη, 8 Οκτωβρίου 1824.

Ο Σωτήρος Σαρδέλης ήταν από τις καλύτερες οικογένειες της Τριπολιτσάς. Από την γυναίκα του ο Φωτάκος δεν απέκτησε παιδιά και όταν εκείνη πέθανε, δεν ξαναπαντρεύτηκε.

Για την ιστορία ν' αναφέρουμε ότι ο Φωτάκος απεβίωσε στην Τρίπολη το Σεπτέμβριο του 1879 σε βαθιά γεράματα και πάμφτωχος.

ΣΤΗΝ ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑ

3. Ένας από τους επιφανείς γορτύνιους οικιστές της Τριπολιτσάς, όπως αναφέρει το Γορτυνιακό ημερολόγιο του 1948 (σελ. 14-15), ήταν ο Φωτάκος:

«Η κάθοδος και η εγκατάστασις των επιλέκτων Γορτυνίων εις την Τρίπολιν υπήρξε πλουσία και πυκνή ιδίως μετά την αποχώρησιν του Ιμβραήμ και την απελευθέρωσιν της Πελοποννήσου. Τότε προσέτρεξαν εις την ιστορικήν εκ της Αλώσεως πόλιν και καρδιάν του Μοριά οι αγωνισταί, που είχον συντελέση εις την αισίαν του επταετούς αγώνος έκβασιν. Και κατώκησαν την Τρίπολιν και έκτισαν εν αυτή πολυτελείς οικοδομάς της εποχής, αληθή αρχοντικά.

Ο Φωτάκος εγένετο ο πρώτος της Τριπόλεως οικιστής. Στον πτωχόν κατ' αρχάς οικίσκον του εφιλοξένησε το 1828 τον αείμνηστον Καποδίστριαν. Αργότερον προικοδοτηθείς γενναίως από την κυβέρνησιν, ανήγειρε επί της αυτής θέσεως τον γνωστόν μεγαλοπρεπή οίκον του εν Τριπόλει παρά την λεγόμενην Βρύσην Σαρακάρη, τον περιελθόντα μετέπειτα εις τον Αναστ. Χατζησαράντον δήμαρχον Τριπόλεως και μετ' αυτόν εις τον δικηγόρον Ιωάν. Καλούτσην.

Την ιστορικήν βιογραφία του Φωτάκου, γνωστήν εις πάντας του Έλληνας παραλείπομεν.

Ο Φωτάκος απεβίωσε εν Τριπόλει άτεκνος εις ηλικίαν 80 ετών τη 6 Σβρίου 1879 και πενέστατος εις τον όπισθεν του μεγάρου του οικίσκον, εφ΄ου διέμενεν άλλοτε ο σεΐζης, ο ιπποκόμος του. Έρημος με την συντροφιάν μιας παλαιάς υπηρετρίας του, της Παρασκευής Τουρλαρίδου.

Του Φωτάκου είχε προηγηθή εις τον τάφον πολύ προ αυτού η σύζυγός του Αικατερίνη, κόρη του διαδασκάλου και ευπατρίδου της Τριπόλεως Σωτηρίου Σαρδέλλη, ούτινος ετέραν κόρη Βασιλικήν, θανούσα νεωτάτην, είχε συζευχθή ο δικηγόρος βουλευτής και υπουργός Τριπολίτης Θεόδ. Μ. Πετρινός.

Μικρά θετή θυγατήρ του Φωτάκου υπό το όνομα Βασιλική εχάθη και αυτή πολύ ενωρίς.

Εις τα πτωχά έσχατα του κλεινού αγωνιστού και ιστοριογράφου πολύ συνετέλεσαν η δαπάνη της ανεγέρσεως του μεγάρου του και η έκδοσις των συγγραφών αυτού».

Πάλεψε για μια θέση στο Τόκιο η Ελένη

Στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα ρυθμικής γυμναστικής της Βάρνα στη Βουλγαρία διεκδίκησε η Ελληνίδα πρωταθλήτρια **Ελένη Κελαϊδίτη** στις 12 Ιουνίου, καθώς κατάφερε να προκριθεί στον τελικό του αγωνίσματος του σύνθετου ατομικού. Δυστυχώς δεν κατάφερε να διεκδικήσει το μοναδικό εισιτήριο ανάμεσα σε ακόμη εννέα ευρωπαίες αθλήτριες. Η όλη της προσπάθεια και η σκληρή δουλειά της όμως την έχουν καταξιώσει σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τιμώντας παράλληλα και το εθνόσημο.

Σημαντική βράβευση για τον Θαλή

Κάθε δύο χρόνια τα επιστημονικά βραβεία του ιδρύματος Μποδοσάκη αναδεικνύουν Έλληνες επιστήμονες διεθνούς ακτινοβολίας. Μεταξύ των βραβευθέντων και ο **Θαλής Παν. Παπαγιαννακόπουλος**. Ο Θαλής είναι πλέον Αναπληρωτής Καθηγητής στην Ιατρική Σχολή του New York University, έχοντας το δικό του εργαστήριο με διδακτορικούς και μεταδιδακτορικούς ερευνητές από όλο τον κόσμο. Βραβεύτηκε για το επιστημονικό έργο του στον τομέα της μηχανικής του γονιδιώματος του καρκίνου και του μεταβολισμού του.

Η προσέγγισή του γεφυρώνει το κενό ανάμεσα στη βιολογία του καρκίνου και την ανοσολογία. Η συγκεκριμένη βράβευση στάθηκε αφορμή για πληθώρα συνεντεύξεων και παρουσιάσεων σε τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς αλλά και σε εφημερίδες.

Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με την πρόεδρο της Δημοκρατίας

Στην εκδήλωση των 200 χρόνων από την ελληνική επανάσταση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το όλο βάρος της εκδήλωσης σήκωσε η

Η Βίκυ Γιαβή με την πρόεδρο της Δημοκρατίας. [Φωτό: Βασίλης Κουτρουμάνος]

υπηρεσιακή γενική γραμματέας του υπουργείου **Βίκυ Αθ. Γιαβή**, όπως επίσης και για την δημιουργία του νέου αμφιθεάτρου του υπουργείου. Την μεγαλειώδη εκδήλωση τίμησε με την παρουσία της η πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κατερίνα Σακελλαροπούλου. Στο φωτογραφικό υλικό που ακολούθησε διακρίναμε επίσης και την άλλη Μαγουλιανίτισσα του υπουργείου, **Μαρία Τράπαλη**.

Όταν οι τηλεδιασκέψεις έγιναν καθημερινότητα στα χωριά της Γορτυνίας και όχι μόνο...

Γράφει η ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΣΙΑΒΕΛΟΥ

Όταν βρεθήκαμε για πρώτη φορά αντιμέτωποι ως εκπαιδευτικοί με τη διακοπή της δια ζώσης λειτουργίας των σχολείων και την εξ αποστάσεως συνέχιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, το πρώτο πράγμα που σκεφτήκαμε ήταν τα παιδιά στα χωριά…

Η πόλη σε ξεγελά… Δείχνει να τα έχει όλα και κρύβει τις ελλείψεις της… Το χωριό όμως… Τι να κρύψει… Δυο χρόνια παλεύαμε με τις ηλεκτρονικές εγγραφές στο σχολείο. Και μόνο το γεγονός ότι την δεύτερη χρονιά είχαν αποκτήσει οι περισσότεροι λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ήξεραν το όνομα χρήστη και τον κωδικό πρόσβασης στο taxis net ήταν είδηση… ("Μ' εφτούνους τους διαόλους που μας μπλέξανε τώρα…" είχε σχολιάσει ένας πατέρας στο σχολείο…)

Και μια ωραία πρωία, με το φόβο της νέας πανδημίας να έχει σκεπάσει για τα καλά τον ήλιο μας και τις μάσκες να κρύβουν τα πρόσωπά μας, ανακοινώνεται και πάλι κλείσιμο των σχολείων και υποχρεωτική εξ αποστάσεως και σύγχρονη συνέχιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας…

Το υπουργείο δηλαδή θεώρησε ότι εν έτη 2020, στην Ελλάδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλοι οι μαθητές διέθεταν πρόσβαση στο διαδίκτυο και με τις απαιτούμενες για το εν λόγω εγχείρημα ταχύτητες, συσκευές που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν με αξιοπρέπεια την εκπαιδευτική διαδικασία και διάθεση να κλειστούν σε κάποιο από τα "πολλά" δωμάτια του σπιτιού τους για να κάνουν μάθημα μπροστά σε μια οθόνη κάποιες ώρες κάθε μέρα…

Θα μπορούσε και θα έπρεπε ίσως, αλλά… η πραγματικότητα μάλλον δεν ήταν έτσι…

Στην Ελλάδα του 2020, υπάρχουν χωριά στα οποία καλά-καλά δε λειτουργεί η σταθερή τηλεφωνία… Μην ξεχνάτε ότι το δικό μας χωριό έμεινε μήνες ακάλυπτο από σταθερή τηλεφωνία μετά από βλάβη στο δίκτυο που δεν φτιάχτηκε ποτέ… Επιπλέον, σε πολλά χωριά δεν χρειάζεται να ανησυχήσει κάποιος για τα τέρατα του 5G… 3G και αν… Για δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο… Πονεμένη ιστορία… Ακόμα βάζω εργασία στο σχολείο να βρουν τρόπο να αποκτήσει σύνδεση στο διαδίκτυο ένα μικρό ορεινό χωριό ή ένα σπίτι έξω από το χωριό, και η περιγραφή της ασύρματης σύνδεσης του δικού μας χωριού λίγα χρόνια πριν γίνεται αντικείμενο συζήτησης και δίνει ιδέες… Ευτυχώς, τα πράγματα έχουν πλέον βελτιωθεί πολύ, αλλά, συνεχίζουν να υπάρχουν προβλήματα…

Επιπλέον, δεν ήταν λίγες οι περιπτώσεις οικογενειών που δεν μπορούσαν να καλύψουν τις ανάγκες σύνδεσης και σε επίπεδο συσκευών… Στα σχολεία υπήρχε ήδη μια αρχική καταγραφή αδυναμιών, και κάποιες πρώτες χορηγίες συσκευών για να καλυφθούν οι ελλείψεις, αλλά οι πρώτες εβδομάδες αποκάλυψαν πολύ περισσότερες… Ευτυχώς κινητοποιήθηκαν οι Δήμοι και βοηθήθηκαν πολλές οικογένειες.

Κάπως έτσι λοιπόν κάθε πρωί οι εκπαιδευτικοί κάθονταν μπροστά στις οθόνες τους και ξεκινούσαν το μάθημα και οι μαθητές μπροστά στις δικές τους να παρακολουθήσουν και να προσπαθήσουν να ανταποκριθούν στη νέα πραγματικότητα.

"Μ… κατάφερες να συνδεθείς…; Μπράβο!!!" αναφώνησα μια μέρα… "Ναι δασκάλα… Βρήκα δανεικό κινητό από ένα φίλο στο χωριό… Όχι όλες τις ώρες όμως… Θα μου στείλουν τάμπλετ…" η προσγείωση στην πραγματικότητα…

Και ενώ φαίνεται να κατάφεραν όλοι να ανταπεξέλθουν στις συνθήκες, οι νεολαίοι μας βρήκαν τρόπο να τα προσαρμόσουν όλα στα μέτρα τους…

Δεν ήταν λίγες οι φορές που έκανα μάθημα σε παιδιά που συνδεδεμένα στην ηλεκτρονική αίθουσα δούλευαν κάνοντας διανομές, ή έκαναν μεροκάματα στα χωράφια ή βοηθούσαν τους γονείς τους στις οικογενειακές κτηνοτροφικές μονάδες. Ο Τ. καλημέριζε βλέποντας τον Κοκκινόβραχο, ο Θ. εφάρμοσε κατά καιρούς τη μέθοδο κυνήγι αγριόχοιρου με ταυτόχρονη παρακολούθηση μαθήματος, ο Γ. βοήθησε και τον πατέρα του με τις τηλεδιασκέψεις που προέκυψαν (μπήκαν και τα μέλη των δημοτικών συμβουλίων στο παιχνίδι…), η Α. και ο Γ. συνδέονταν μαζί, ο Μ. και ο Ν. συνδέονταν από κάποια πλαγιά του Μαινάλου, ο Θ. από τη μάντρα οικοδομικών υλικών στην οποία δούλευε, ο Β. από το μαγαζί και το συνεργείο, η Χ. όταν κατάφερνε να φορτίσει το κινητό… (θα μπορούσα να γράφω ώρες για όσα έζησα αυτούς τους μήνες, όπως άλλωστε όλοι μας…)

Κάπως έτσι, το "Σώπα δάσκαλε ν' ακούσω το πουλί…" που διαβάζαμε κάποτε στο αναγνωστικό του δημοτικού έγινε… "Μπες δασκάλα στα παπούτσια μας…"…

Ο Σ. φοβόταν μην φτάσει ο ιός στο χωριό του και κολλήσει ο παππούς και η γιαγιά του που μένουν μαζί… Η Δ., η Κ., ο Θ. και πολλοί ακόμα βαρέθηκαν να είναι απομονωμένοι στα χωριά τους και ήθελαν να ανοίξουν τα σχολεία να βρεθούν με τους φίλους τους και ας φορούν συνέχεια μάσκα… Ο Π. προσπαθούσε να κρύψει τους φόβους του για τον πατέρα του που κάνει χημειοθεραπείες, ο Γ. έδειχνε να μη φοβάται για τον εαυτό του κι ας αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα υγείας, ο Μ. αποκάλυψε τα επιπλέον προβλήματα που δημιούργησε αυτή η κατάσταση στην ήδη επιβαρυμένη ψυχολογική κατάσταση της μητέρας του και ο Π. (μεγάλος μαχητής), βροντοφώναξε την αλήθεια τους…

"Κάτω από τις μάσκες έχουμε όνειρα δασκάλα…"

Ο ιός ήρθε και έμεινε… Έφερε μαζί του νέα δεδομένα, νέες συνήθειες… Μας ταρακούνησε και μας έφερε αντιμέτωπους με φόβους και αδυναμίες. Μας θύμισε πώς μπορούμε να βρούμε τρόπους να ξεπερνάμε τα εμπόδια που υψώνονται μπροστά μας, αλλά και πώς μπορούμε να σταθούμε ο ένας στον άλλο, κι ας κρατάμε αποστάσεις…

Αφιέρωμα στη Μητέρα

Της Νότας Κόλλια

Ο Μάϊος δεν είναι ο μήνας μόνο τη άνοιξης και των λουλουδιών, αλλά και μήνας των παγκόσμιων γεγονότων και εορτών. Αρκεί να κοιτάξουμε το πρώτο δεκαήμερό του.

Η ημέρα της Πρωτομαγιάς είναι της εργατιάς, αφιερωμένη στο φιλόπονο εργάτη, που χωρίς αυτόν δεν θα υπήρχε πρόοδος και ευημερία. Ακολουθεί η ημέρα της Ευρώπης, η ημέρα που έληξε ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος και η ημέρα του Ερυθρού Σταυρού. Και κλείνει το μαγιάτικο δεκαήμερο με την διεθνή γιορτή της ημέρας της μητέρας.

Μια μοναχοκόρη, που έχασε τη χήρα μάνα της που λάτρευε, πάλεψε πολλά χρόνια στην Αμερική για μια γιορτή αφιερωμένη στη Μητέρα και το πέτυχε πριν περίπου 85 χρόνια. Για τη «μητέρα Γη» λάτρευαν οι πρόγονοί μας μια θεά τη Δήμητρα, γιατί με τα πλούσια προϊόντα της έτρεφε και διατηρούσε τους ανθρώπους της. Για τη «μητέρα γυναίκα» που με τη μητρότητά της διατηρούσε και συνεχώς ανανέωνε την ανθρωπότητα γιατί να μην λατρεύεται και αυτή σαν μια άλλη θέα; Δεν είναι η γυναίκα το τελειότερο θηλυκό είδος στη γη μας, αφού σ' αυτήν έταξε η φύση το μεγαλειώδες έργο, το θαύμα ν' ανανεώνει την ανθρώπινη φυλή, λογική και ψυχική ζωή; Για αυτό και όλες οι θρησκείες έστησαν μια γυναίκα σαν ανθρώπινο σύμβολό τους: την Ίσιδα οι Αιγύπτιοι, τη Μάγια οι Ινδοί, την Πέστα οι Ρωμαίοι, την Αθηνά οι Αθηναίοι, την Παναγία ο Χριστιανισμός.

Στην Ελλάδα καθιερώθηκε ημέρα της μητέρας ως γιορτή καθώς καθυστερημένα και παλιά πό μια γυναίκα. Αν σε μας γιορτάζεται κάπως διαφορετικά, όχι τόσο εντατικά και εμπορικά όπως αλλού, είναι, κατά τη γνώμη μου, γιατί η ψυχική, πνευματική, κοινωνική και εθνική παράδοσή μας είναι πολύ στενά δεμένη με τη μεγαλύτερη μητέρα, την Παντομήτορα, την Παναγία.

Έτσι δημιουργήθηκε ένας Πανελλήνιος συναισθηματισμός. Ο λαός μας της έκτισε περικαλλείς ναούς, την στόλισε με πολύτιμα αφιερώματα, της έδωσε πλήθος ονόματα και επώνυμα, την ύμνησε σαν θεότητα και έκλαψε μαζί της για το σταυρωμένο της παιδί.

Τιμώντας σήμερα τη μητέρα, τιμώνται όλες οι μητέρες, οι μανάδες και γιαγιάδες. Τιμάται σήμερα το πρόσωπο που θέλησε να συλλάβει ένα παιδί, εννέα μήνες κάτω από την καρδιά της να βαστάξει, με το αίμα της να το θρέψει, από κακό και αρρώστιες να το προφυλάξει, ένα γερό και καλόν άνθρωπο να αναθρέψει, να εμπλουτίσει την ανθρωπότητα και να την διατηρήσει.

Εκτιμούμε και σεβόμαστε τις μητέρες στο χωριό, στην πόλη και τις απανταχού, που πασχίζουν ν' αναθρέψουν με θυσίες τους

Μητέρα δεν είναι μόνο όποια γεννά. Μητέρα μπορεί να είναι και αυτή που δίνει αγάπη σε όλα τα παιδιά του κόσμου.
Στην φωτό: Χρήστος Μπούμπουλης, Φωτεινή Καλόσακα-Γιαννακοπούλου.

παιδιά γερά, σωματικά, ψυχικά και πνευματικά, για μια καλύτερη κοινωνία.

Τιμούμε τις μητέρες που γέννησαν και ανάθρεψαν γυναίκες ξακουσμένες, άνδρες κορυφαίους, τους μεγάλους σοφούς και διδασκάλους, τους μεγάλους κληρικούς τους μεγάλους συγγραφείς και ποιητές, τους ζωγράφους, τους καλλιτέχνες, τους επιστήμονες, τους εμπόρους, τους εργάτες.

Για τίποτε άλλο στον κόσμο δεν μιλήθηκε και δεν αναφέρεται με τόση αγάπη και σεβασμό όσο για το όνομα, το πρόσωπο της μητέρας, της μανούλας και της γιαγιάς που είπε: τα παιδιά των παιδιών μου είναι δυο φορές παιδιά μου. Τίποτε άλλο στον κόσμο δεν ζωγραφίστηκε τόσο πολύ, για κανένα άλλο πρόσωπο δεν γράφτηκαν τόσα ποιήματα, μελοποιήθηκαν, τραγουδήθηκαν και κλάφτηκαν όπως για τις μητέρες.

Μια καλή μητέρα να είναι, είναι η μέγιστη αποστολή για την ανθρώπινη ζωή. Μια καλή μητέρα να 'χεις, είναι το μέγιστο δώρο που μπορεί να δοθεί στη ζωή του ανθρώπου, γιατί όλα όσα έχουν σχέση με την κρίση και αποφασιστικότητα στην μακρά ζωή, τα μαθαίνει ο άνθρωπος όταν είναι ακόμη παιδί, στο στήθος, στην αγκαλιά και στα γόνατα, από το στόμα, από το χέρι της μητέρας του. Μητέρα-παιδί σύνδεσμος στη ζωή, που γίνεται συχνά και καταφύγιο στη μεγάλη ανάγκη.

Και ποιά στον κόσμο είναι η καλύτερη μητέρα για σένα, για μένα εκτός από την δική σου, εκτός από την δική μου; Γι' αυτό τίμησέ την!

Γι' αυτό είναι οι σκέψεις μας όλες σήμερα κοντά της. Σήμερα θα της γράψουμε, αν ζούμε μακριά της, θα την επισκεφτούμε αν ζούμε κοντά της. Θα της πάμε λουλούδια που της αρέσουν, θα της δώσουμε δωράκια που αγαπούσε, γλυκά θα την φιλήσουμε, τα δακρυσμένα από τη χαρά μάτια της θα στεγνώσουμε, πόσο την αγαπούμε, τη λατρεύουμε, την ευχαριστούμε και την ευγνωμονούμε θα της πούμε. Ευγνωμοσύνη είναι ψυχικό χάρισμα στον άνθρωπο με καρδιά και χαρακτήρα.

Και όπου παιδιά μεγαλωμένα δεν αισθάνθηκαν για τη μάνα τους ευγνωμοσύνη σ' αυτό έφταιξαν τις περισσότερες φορές οι ίδιες οι μητέρες των.

Το σπίτι, που για πολλές νέες μητέρες έγινε περισσότερο για φαγητό και ύπνο δεν είναι πλέον ναός, ένας ναός που μέσα εκεί δεν λειτουργεί ένας παπάς τα Σαββατοκύριακα αλλά μόνο η μητέρα καθημερινά νύχτα μέρα, και όχι με λόγια και παραβολές αλλά με αγάπη, προσφορές και θυσίες τέτοιες, που πολλές φορές είναι τόσο μεγάλες και ηρωικές που αξίζουν όχι μόνο ευγνωμοσύνη και σεβασμό από τα παιδία αλλά καθολική αναγνώριση και θαυμασμό.

Σήμερα, την ημέρα της γιορτής της βρισκόμαστε· της υποσχόμαστε να της συμπαρασταθούμε, να πολλαπλασιάσουμε τις προσπάθειές μας για να κερδίσει τον δίκαιο αγώνα της, για να μπορέσει με περισσότερη άνεση να εκπληρώσει την ξεχωριστή μεγάλη αποστολή της, για έναν κόσμο πιο ανθρώπινο, ένα κόσμο που πιστεύει στο Θεό, θαυμάζει και σέβεται τα δημιουργήματά του, έναν κόσμο που μοχθεί για δικαιοσύνη, ελευθερία και ειρήνη, που μέσα σ' αυτόν φωλιάζει αγάπη και καλοσύνη, όπως στη καρδιά μια καλής μητέρας, της μάνας της μανούλας.

Πολύτεκνες, εργαζόμενες, χήρες μητέρες. Ηρωικές και άξιες μητέρες. Η ευγνωμοσύνη μας θα είναι αιώνια. Μας χαρίζετε τα παιδιά σας, και είσθε όταν τα ανατρέφετε με κόπους και θυσίες και φόβο Θεού οι σκαπανείς του αληθινού πολιτισμού, του πολιτισμού της ψυχής.

Ομιλία στην ενορία Essen της πρεσβυτέρας Νότας Κόλλια την ημέρα της μητέρας στις 13/5/1990.

ΕΦΥΓΕ Ο ΣΤΑΘΗΣ ΚΟΛΛΙΑΣ. ΥΠΗΡΕΤΗΣΕ ΜΕ ΠΑΘΟΣ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ, ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΟΥ

Ο δικός μας Στάθης

Γράφει ο ΠΕΤΡΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

«Αρνιά και παιδιά ας γεννιούνται, καλό είναι. Πέντε μέχρι τώρα... Ο Θεός τα στέλνει καταμεσής πολέμου! Ένα στη κοιλιά, ένα στη κούνια και τρία στη ρούγα μέχρι ώρας... Τρία, τέσσερα, έξι, οκτώ, δέκα παιδιά μέχρι στιγμής στο κάθε σπίτι...«

»...Και διαβήκαν το χρόνια, πέρασαν οι δεκαετίες, και έγιναν ηλικιωμένοι τα τότε μικρούτσικα... Εκείνα τα σπουργιτάκια του ήλιου και του χιονιού, που τα έστειλαν μακριά δίχως να τα ρωτήσουν. Εκείνο το άγουρο αγόρι και κορίτσι, που ένα πρωί χαράματα το έβαλαν στο λεωφορείο για τη μεγάλη πόλη...«

»...Και είναι από αυτά τα παιδιά, οι απόμαχοι, που συναντάς τα καλοκαίρια στο χωριό, να σεριανάνε με τα όποια και τα όσα τους, νοσταλγοί των παιδικών χρόνων τους».

Το παραπάνω απόσπασμα γράφτηκε από τον Στάθη Κόλλια και δημοσιεύτηκε πριν από επτά χρόνια στην εφημερίδα του χωριού. Το συγκεκριμένο κείμενο με βοήθησε να δω με άλλο μάτι τους σημερινούς 80αρηδες, εκείνους που γεννήθηκαν την περίοδο της γερμανικής κατοχής και του εμφυλίου.

Αυτός άλλωστε ήταν και ο πρωταρχικός στόχος του γραφιά. Σκοπός του δεν ήταν να συγκινήσει. Όπως ο ίδιος είχε εξομολογηθεί, εκείνο που ήθελε με την έκδοση του περιοδικού «Τα Μαγούλιανα» το 1979, ήταν: «οι νέοι μας να μάθαιναν για τους καταδικούς τους ανθρώπου από τους καταδικούς τους ανθρώπους. Να μάθαιναν από πρώτο χέρι τα ήθη και τα έθιμα, τις ασχολίες και τις συνήθειες των Μαγουλιανιτών».

Τέτοιες σκέψεις στροβιλίζονταν στο μυαλό στις 10 Ιουνίου συνοδεύοντας τη σορό του στην τελευταία κατοικία, στη μαγουλιανίτικη γη. Ανέτρεξα στα κείμενα – καρδιάς που κατά καιρούς έγραψε στην εφημερίδα. Αναζήτησα και διάβασα ξανά μια συνέντευξη που έδωσε το 1998 (τεύχος 6), καθώς και διάφορα κείμενα που εντόπισα στις εναπομείνασες εφημερίδες, όσες άντεξαν στο χρόνο.

Κείμενα – καρδιάς

«Κοίταξε να δεις, παιδιά γεννημένα και μεγαλωμένα στον τόπο μας και της δικής μου γενιάς δεν μπορούσε να διαπλαστούν αλλιώς, παρά μόνο έτσι ή κάπως έτσι», εξομολογούνταν τότε.

«Η φωνή του παπα Γιάννη και του Περιστέρη, έλεγε, με έκαναν χριστιανό, η πατριαρχική οικογένεια και ο αυστηρός δάσκαλος, όλοι μαζί, έγιναν οι διαπλαστές της ψυχής και του χαρακτήρα μου και με παρέδωσαν στη ζωή ρομαντικό, παραδοσιακό και συντηρητικό».

Για τη νέα γενιά που έχει μεγαλώσει με τα προηγμένα «έξυπνα κινητά» και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές τύπου tablet δεν ξέρω πόσο τους αγγίζουν όλα αυτά. Άλλωστε και για εμάς τους λίγο μεγαλύτερους όλα αυτά τα κείμενα διαβάζονται συνήθως ως διηγήματα, ως μια νουβέλα.

«Μεταξωτός άνθρωπος»

Τελικά προσπέρασα όσα κάποτε φάνταζαν σημαντικά, τις μνήμες κατοχής, της φτώχειας, της βίας των χρόνων εκείνων και εστίασα στα «μικρά», τα «ασήμαντα», στο φέρεσθαι του δικού μας Στάθη. Στάθηκα στις αξίες ζωής.

Άλλωστε η συμπεριφορά του δικού μας Στάθη ήταν ιδιαίτερη. Ο ίδιος ήταν ένας «μεταξωτός άνθρωπος». Ο Νίκος Καρούζος, ο ποιητής του «αντισεισμικού τάφου», είχε οριοθετήσει σε συνέντευξή του την κατηγορία των ανθρώπων αυτών.

Παρακαλώσε, σταυραητέ για χαμηλώσου ολίγο και δωσ' μου τες φτερούγες σου και πάρε με μαζί σου, πάρε με απάνου στα βουνά, τι θα με φάει ο κάμπος! Κ. Κρυστάλλης
Η παραπάνω φωτογραφία μαζί με την λεζάντα της είναι μια φωτογραφική σύνθεση που είχε φτιάξει πριν από αρκετά χρόνια ο Στάθης και δημοσιεύουμε σε αυτό το τεύχος καθώς παρέμενε μια κρυφή του επιθυμία να συντροφέψει κάποιο κείμενό του, ανάμεσα στα δεκάδες που μας έχει χαρίσει.

Δεν φοβόταν να εκτεθεί

Ο Στάθης Κόλλιας είχε εκτεθεί αρκετές φορές μέσα από τις σελίδες της εφημερίδας του Συλλόγου. Ο λόγος του, προπάντων, τρυφερός. Πόσες φορές δεν είδαμε κάποιον δικό μας, μεγαλύτερης ηλικίας, διαβάζοντας τα κείμενά του να κουνάει καταφατικά το κεφάλι, να σκουπίζει ένα αδέσποτο δάκρυ στο μάγουλο. Κάθε κείμενο και μια γλυκόπικρη γεύση. Όπως άλλωστε οι θύμησες και οι αναμνήσεις.

Θα μπορούσαν και άλλοι μαγουλιανίτες να προχωρήσουν σε τέτοιες εξομολογήσεις;

Μιλώντας για το δειλό πρώτο βήμα του περιοδικού «Τα Μαγούλιανα», το 1979, ο Στάθης Κόλλιας ανέφερε ότι είχε απευθυνθεί σε συγχωριανούς να γράψουν, να στηρίξουν με ύλη την προσπάθεια εκείνη. Δυστυχώς σκόνταψε σ' ένα κατάλογο υποχρεώσεων και υπολογισμών.

Φαντάζομαι την απογοήτευσή του. Όπως παρατηρούσε: «Δικαιολόγησα. Οι άνθρωποι έχουν τα προβλήματά τους. Δεν έχουν την όρεξή μου. Δεν έχουν κλίση σε τέτοια πράγματα... Δεν θέλουν να φαίνονται. Φοβούνται την κριτική, το κουτσομπολιό, το κακό σχόλιο».

Και συνεχίζει: «Αν η "Μαγουλιανίτικη βιβλιοθήκη" περπατούσε, αν ο καθένας έδινε από κάτι, απ' ότι είχε ο καθένας μας, σήμερα θα είχαμε μια μεγάλη συγκομιδή μέσα στο Μαγουλιανίτικο κασόνι».

Τα χρόνια εκείνα υπήρχαν μορφωμένοι συγχωριανοί μας, γιατροί, δικηγόροι, δάσκαλοι, δημόσιοι υπάλληλοι που θα μπορούσαν να στηρίξουν με την πένα τους εκείνη την προσπάθεια, αλλά δεν το έκαναν. Αυτό αφορά και τους σημερινούς μορφωμένους μαγουλιανίτες. Λίγο πολύ όλοι σήμερα έχουμε τελειώσει ένα πανεπιστήμιο. Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε περισσότερο, να εκτεθούμε.

Δεν κρύφτηκε

Το «όμορφο όραμα» εκείνης της προσπάθειας μπορεί να έμεινε προσωρινά όνειρο, εμπεριείχε όμως τον σπόρο, που έμελλε να θεριέψει στο πέρασμα του χρόνου. Και ο Στάθης ήταν παρών και εκεί. Δεν κρύφτηκε πίσω από τη συλλογική ή την ατομική ευθύνη. Ασφαλώς και υπάρχει ατομική ευθύνη.

Ας αναλογιστεί κανείς πόσα κείμενα μάς άφησε. Οι εκπλήξεις διαδέχονταν η μια την άλλη.

Πρόταξε την ενότητα

Είχε το θάρρος να βγει μπροστά όταν προέκυψε θέμα με τη μεταφορά αρχείων από το κοινοτικό κατάστημα του χωριού, στο νεοσύστατο τότε δημοτικό κατάστημα Βυτίνας. Τότε που τροχίζονταν μαχαίρια μεταξύ του τότε προέδρου του Συλλόγου Κώστα Κανελλόπουλου και του υπεύθυνου της ύλης της εφημερίδας του χωριού Παναγιώτη Μαρίτσα.

Αν δεν με απατάει η μνήμη ήταν η μοναδική δυναμική παρέμβαση. Εκτέθηκε δημοσιεύοντας κείμενο στη νέα εφημερίδα που κυκλοφόρησαν -εκτός Συλλόγου- οι καταγγέλλοντες. Τίτλος του κειμένου: «Μήπως κάπου υπερβάλλατε;».

Ο Στάθης Κόλλιας δεν κατέφυγε στη βολική ευκολία της πολυθρόνας, ούτε κρύφτηκε πίσω από τις λέξεις. Πρόταξε την ενότητα και ζήτησε γόνιμη κριτική.

• Ήταν γενναίος, όπως ένα παιδί. Χρειάζεται δύναμη για να μπορέσει κανείς να καταγράψεις δύσκολες μαρτυρίες, που συνειρμικά ακούγονται σαν εξομολογήσεις. Βιώματα που σχεδόν όλοι ήθελαν να εξοστρακίσουν. Άντε τώρα να απαλύνεις τις ανοιχτές πληγές του τόπου, την πείνα, τη φτώχεια, το παράπονο μιας στερημένης ζωής, την αβεβαιότητα, το μισεμό.

Γνωρίζω ότι στις συσκέψεις του Συλλόγου, διίστανται οι απόψεις για το αν έπρεπε ή όχι να δημοσιεύοντα τόσο μεγάλα κείμενα. Τελικά η παρέμβαση του Πανίκου ήταν σωτήρια: «Από τα κείμενα του Κόλλια και της Λαμπούση ξεκινώ την ανάγνωση της εφημερίδας», δήλωσε και η συζήτηση ευτυχώς πέρασε σε άλλα θέματα, τα σημαντικά.

Με μια σταθερή εμμονή

Ο εμμονικός έρωτας του Στάθη με το χωριό και το Σύλλογο ήταν παροιμιώδης. Γέμιζε το στόμα του λέγοντας την λέξη Μαγούλιανα.

Ήταν βασικό στέλεχος της «παρέας» νέων μαγουλιανιτών, που ανέλαβε τη μεταπολίτευση τα ηνία του Συλλόγου. Ήταν παρών το 1976 όταν έγινε η μεγάλη στροφή στο Σύλλογο. Μια κίνηση που σημάδεψε την πορεία του για τις επόμενες τρεισήμισι δεκαετίες.

Όλοι εκείνοι οι άνθρωποι εργάστηκαν ως σύντροφοι, ως μια γροθιά, θυσιάζοντας για έγνοιες μαγουλιανίτικες, για υποθέσεις δικές μας, προσωπικό χρόνο που δεν περίσσευε. Η παρέμβασή τους ήταν δυναμική. Κινήθηκαν τότε σαν μια άλλη μορφή "Φιλικής Εταιρείας" και με τις επιλογές τους χάραξαν την πορεία του.

Ο Στάθης Κόλλιας υπηρέτησε το Σύλλογο από τη θέση του γενικού γραμματέα και του προέδρου.

Ελαφρύ το Μαγουλιανίτικο χώμα που τον σκεπάζει.

Ήταν ποιητής

Είχε ένα κόλλημα με τις λέξεις ο Στάθης Κόλλιας. Για να γλιτώσω τη δικαιολογημένη μουρμούρα του, κάθε φορά και πριν από τη σελιδοποίηση, βρισκόμαστε να βλέπει το προς δημοσίευση κείμενό του.
Διάβαζε γράμμα – γράμμα κάθε λεξούλα. Διάβαζε κάθε πρόταση λεξούλα – λεξούλα. Τα κείμενά του δεν ήταν διηγήματα, αλλά ποιήματα. Δεν κυοφορεί μόνο το σώμα, αλλά και η ψυχή.
Καλό ταξίδι Στάθη.

Π.

Θα μας λείψει

Πάνε μόνο μερικοί μήνες από τότε που τον επισκέφτηκα, ο χρόνος περιορισμένος, η κουβέντα στο τώρα αλλά και στα παλιά, στα όμορφα χρόνια, αλλά και τις δυσκολίες, τις προσωπικές αλλά και του συλλόγου.
Εκείνο που όμως που έμεινε (και θα μου μείνει για πολύ καιρό), είναι πώς ο Στάθης έριχνε τις γέφυρες και ερχόταν πάλι κοντά με τους ανθρώπους, ξεπερνώντας τα όποια προηγούμενα υπήρχαν από την εποχή που ήταν στον Σύλλογο. Με ένα μπουκέτο λουλούδια σε επίσκεψη στο νοσοκομείο ή παραχωρώντας τη θέση του στο καφενείο στο οποίο σύχναζε Μαγουλιανίτης ο οποίος του κράταγε «μανιάτικο». Και με τους δυο μετέτρεψε την έχθρα σε δυνατή φιλία.
Συγκαταβατικός αλλά και μαχητής μέχρι την τελευταία ώρα.
Καλό ταξίδι Στάθη.

Α.